Влада-Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 208 (1708) ♦ Вівторок, 4 листопада 1997 року ♦ Ціна договірна

Приватизація з кримінальним флером

Парламентська хроніка

Денне засідання 3 листопада

Приватизація проходила й проходить на тлі масових порушень чинного законодавства, — такий висновок зробив виконуючий обов'язки Генерального прокурора Олег Литвак, виступаючи на сесії з аналізом діяльності Фонду держмайна. Вже виявлено понад 3 тисячі випадків зловживань, порушено майже 350 кримінальних справ. Основний вид порушень — зумисне заниження вартості приватизовуваних об'єктів. У процесі зміни форми власності комерційним структурам надаються великі кредити, котрі державі не повертають. Та й навряд чи колись це станеться.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нарада у Голови Верховної Ради України

3 листопада, у понеділок, розпочався черговий пленарний тиждень, а вранці Голова Верховної Ради України Олександр Мороз провів нараду з головами комітетів та керівниками депутатських фракцій і груп. Він насамперед підбив підсумки роботи парламенту в жовтні. Прийнято чимало законів, розглянуто багато важливих питань — більше, ніж у вересні ц. р. Однак, наголосив Олександр Олександрович, за два місяці, що залишилися до завершення восьмої сесії, треба розглянути 120 законопроектів. Зокрема, 30 з них пов'язані з бюджетом, 16 — з Конституцією України, 27 — з економікою і народним господарством. Тому й необхідно народним депутатам ще активніше запрацювати в комітетах, зміцнити трудову дисципліну.

(Закінчення на 2-й стор.).

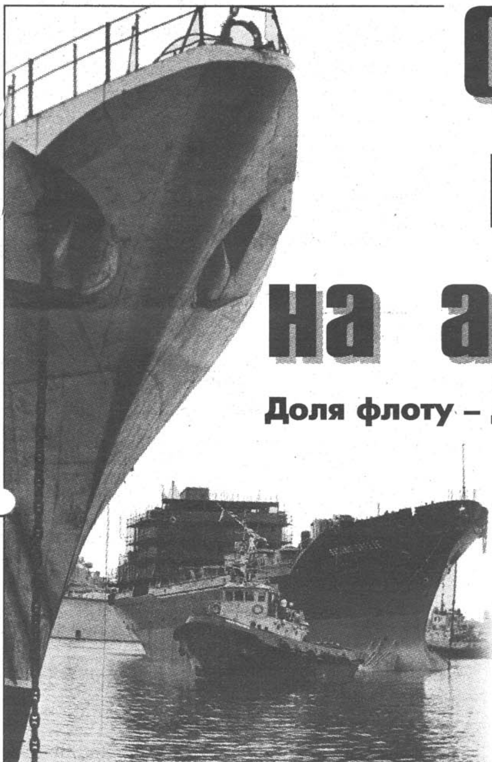

Останній парад ... на аукціонах

Доля флоту – дзеркало нашої еволюції до бананової республіки

Цивільний флот України йде «з молотка». Є підозра — часто-густо за липовими претензіями міжнародних авантюристів. Чому Мінтранс, Мін'юст, Генпрокуратура, нарешті, Рада безпеки не захищають інтереси держави? Чи наші чиновні державники здатні лише позики на Заході випрошувати, розмахуючи жупелом загрози реставрації минулого?

(Закінчення на 4-й стор.).

У нас в гостях знову Макс ван дер Стул

До України з робочим візитом прибув Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин Макс ван дер Стул. Як повідомляє ДІНАУ-Укрінформ, у програмі візиту переговори з віце-прем'єром Валерієм Смолієм, міністром юстиції Сюзанною Станік, першим заступником міністра закордонних справ Антоном Бутейком, головою Комітету з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин Верховної Ради Володимиром Буткевичем, головою Держкомітету в справах національностей і міграції Володимиром Євтухом. Макс ван дер Стул відвідає також Сімферополь, де зустрінеться з керівництвом Верховної Ради та Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Завершиться візит 5 листопада.

Ленінський коваль танкерну справу вінчає

Київський суднобудівний завод «Ленінська кузня», відомий в Україні виробник риболовних суден, розпочав реалізацію контракту на будівництво двох танкерів-хімовозів на замовлення голландської судновласницької компанії «Роба шиппінг».

За словами директора заводу Віктора Вансовича, фінансування будівництва під акредитив голландського банку ING здійснить київський комерційний банк «Мрія».

Завершення будівництва і передання суден голландському замовникові заплановано на вересень наступного року, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Експеримент

Обласна рада підказує адміністрації. Поки що

На Дніпропетровщині вирішили здійснити експеримент, мета якого — збільшення розміру пенсій майже для 830 тисяч чоловік. «Досить обіцяти людям «золоті гори», — сказав голова обласної ради Павло Лазаренко, — треба відшукувати можливості реально допомагати всім, хто цього потребує».

(Закінчення на 11-й стор.).

Врожай-97

Солодко жити не забориниш. Та не виходить

Незважаючи на осінній майже повсюдний сніг та вранішні морози, на бурякових ланах жарко. Якщо вірити міністру АПК Юрію Карасику, цукрові жнива тривають цілодобово, а до польових робіт залучено військовиків. Втім, навіть оголошений надзвичайний стан навряд чи спричинить цукрову повінь. Варто нагадати: напередодні бурякозбиральної кампанії прогнози візрвали солодкі. Найоптимістичніші народилися знов-таки у стінах Міністерства агропромислового комплексу.

(Закінчення на 16-й стор.).

На Херсонщині вбито депутата

У ніч з першого на друге листопада було вбито депутата Херсонської обласної ради, голову асоціації орендарів «Восток» Івана Миколайовича Підгайного разом з дружиною.

За кілька днів до смерті Іван Миколайович звернув на себе увагу тим, що у виступі на сесії облради висловив занепокоєння становищем в аграрному секторі Херсонщини. Сам Підгайний успішно керував господарством у селі Вільному Нижньосірогозького району. До свого 60-річчя Іван Миколайович не дожив лише місяць.

P.S.

○ Кабмін доручив облдержадміністраціям негайно запровадити на період до 1 грудня державне регулювання цін на дизельне паливо та бензин.

○ Експерти вважають, що призупинення операцій купівлі-продажу ВКВ банками у межах відкритої валютної позиції може призвести до зростання курсу готівкового долара.

Увага! Нагадуємо передплатну вартість наших видань: «Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос Украины» російською мовою (інд. 60997). Річна — 24 гривні, на 6 місяців — 12 гривень, 3 місяці — 6 гривень, місяць — 2 гривні.

Пільгова передплата для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідатора аварії на ЧАЕС: «Голосу України» (інд. 40224) і «Голоса Украины» (інд. 40223) на рік — 18 гривень, 6 місяців — 9 гривень, 3 місяці — 4,50 гривні, 1 місяць — 1,50 гривні.

ПЕРЕДПЛАТА-98

У номер

Нарада у Голови Верховної Ради України

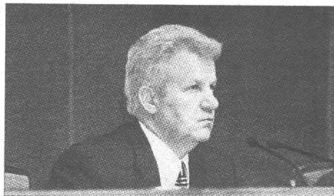

(Початок на 1-й стор.).

Учасники наради обговорили розклад засідань Верховної Ради 3—6 та 11—13 листопада. Упродовж двох тижнів депутати розглянуть ряд важливих законопроектів. Гостро постало питання про держбюджет 1998 року. Останнім часом формується громадська думка, що Верховна Рада зволікає з прийняттям бюджету. Насправді ж Кабінет міністрів досі не повернув Верховній Раді доопрацьований законопроект, на противагу висуває нову пропозицію — приймати бюджет на основі нових дев'яти податкових законів. Тому депутати з тривогою попереджали, що повторюється сценарій минулорічного бюджетного процесу, і наголошували на неодмінному прийнятті закону саме цього року і на чинній податковій базі. Верховна Рада звертається з листом до Кабміну з вимогою негайно передати законопроект про держбюджет у парламент, щоб мати можливість розглядати його відповідно до встановлених термінів.

На нараді розглянуто інші питання законотворчого характеру.

Прес-служба Верховної Ради України.

Об'єдналися й знайшли ідеологію?

У п'ятницю утворився ще один передвиборний блок «Трудова Україна», до якого увійшли Українська спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) та партія Громадянський конгрес України при підтримці «Організації ветеранів України», «Спілки Чорнобиль України» та профспілки працівників вугільної промисловості.

— Нам закидають, що ми відтягнемо на себе частину голосів, які, може, стануть вирішальними в боротьбі основних політичних сил за депутатські мандати, — говорить лідер Української спілки ветеранів Афганістану Сергій Червонописький. — Але ми заберемо «свої» голоси й підемо на вибори зі своїми ідеями.

У виступі, після підписання угоди про співпрацю, Олександр Базилюк повідомив про політичні орієнтири своєї партії. Конгресівці виступають за тісну інтеграцію з колишніми республіками СРСР.

Не чітко визначили свої політичні симпатії й лідери ветеранських організацій та шахтарських профспілок. Спільним у них було лише гасло, що вітало учасників нечисленного зібрання: «Трудова Україна» за слов'янську єдність, проти жебрацтва та корупції», та переконання генерала І. Герасимова: «Вирішити наші проблеми здатні лише бійці».

На електорат негативно вплине об'єднання ветеранів та чорнобильців з партією, яка не потрапила до жодного солідного партійного блоку й до того ж вийшла на передфінішну пряму без серйозної програми дій.

Віталій АБЛІЦОВ.

Приватизація з кримінальним флером

(Початок на 1-й стор.).

Робота бригад Генеральної прокуратури триває, зазначив О. Литвак. Але вже сьогодні ясно, що приватизація у тому вигляді, як це робиться в державі, є механізмом незворотного руйнування економіки України, розграбування народного надбання. Ця діяльність має спекулятивний характер з явно вираженим криміналізованим забарвленням.

Голова спеціальної контрольної комісії з питань приватизації Олександр Рябченко доповів суть проекту постанови Верховної Ради, укладеної шляхом узгодження основних позицій трьох проектів, які вносилися

Парламентська хроніка

на розгляд сесії на попередньому засіданні. Проект прийнято за основу з урахуванням пропозиції Олександра Кожушка (створити спеціальну депутатську слідчу комісію із залученням до її роботи працівників прокуратури).

Потім сесія розглянула проект закону про Центральну виборчу комісію (доповідач — народний депутат Роман Безсмертний). У ході доопрацювання проекту, зазначив він, було враховано практично всі зауваження та пропозиції, внесені під час першого слухання. Постатейне обговорення проекту дало можливість узгодити досі спірні положення.

Іван ДМИТРЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Президент не проти «бути третім». Але не в партійному списку

Минулої суботи глава держави зустрічався з вітчизняними і зарубіжними журналістами. Прес-конференція була людною, неформальною і всеосяжною — від проблем космосу до земних невеселих реалій.

Леонід Данилович попередив: він готовий до найвідвертіших відповідей, але і в нього самого є запитання до преси, від якої «насамперед залежить формування громадської думки» і, отже, відповідальність за ці самі реалії «лежить не тільки на Президентові, а й на засобах масової інформації». Поділившись відповідальністю, Леонід Кучма дорікнув «четвертій владі» за погану співпрацю з першою, бо, «якби ми були однодумцями», друга влада «так себе не поводила б». Замість того, щоб підтримати шлях реформ, нерозбірливі журналісти критикують уряд, а тим часом у Верховній Раді депутати «знову будують соціалістичне майбутнє». «Дитячі ігри парламенту» не тільки збивають з твердого курсу країну, а й завдають їй фінансових збитків: «соціалізм» депутатських мас — від комуністів до кунівців — уже обійшовся казні «в 2,5—3 мільярди доларів». «Як це можна назвати?» — логічно запитав Президент і сам підказав нездогадливим відповідь: «Це авантюра».

Від нинішньої Верховної Ради Леонід Данилович не чекає нічого доброго: 60 відсотків дорогоцінного часу, відриваючись від реформ, Президент витрачає на владнання проблем, що їх завдають депутати. Тому, природно, глава держави мріє про такий склад парламенту, з яким «не доведеться проходити шлях Болгарії», і щиро заздрить Едуардові Шеварднадзе, котрий кожну хвилину робочого часу віддає роботі, а не з'ясуванню стосунків з грузинськими депутатами. Власне, не треба ходити за прикладом аж на Кавказ, можна знайти його ближче. Навіть комуніст Єгор Строєв більше імпонує нашому Президентові, ніж вітчизняний соціаліст Мороз: принаймні в Москві до бюджету ставляться, як до дівчини, що подобається. Бо «там про країну думають».

Критично пройшовся Леонід Кучма і по власній персоні. Його найбільша помилка в тому, що він лише тепер поділився «творчими планами», а не сказав наступного дня після свого обрання: «Я прийшов надовго»... Звичайно, шкода, що не попередив зразу. Тоді й депутати не займалися б марними справами, і журналісти «однодумніше» писали б про «політичну й економічну стабілізацію», і в головах опонентів не визрівали б солодкі мрії про ймовірну вакансію: попереджені вони б знали — шансів немає. Зрештою, суперників Леонід Данилович і так не боїться: «життя розставить по своїх місцях і Лазаренка, й Голованого, і решту. Лише Євгена Марчука Президент «не хоче образити». Він випадає із ряду потенційно «розставлених», бо претензії екс-прем'єра на президентство — це «передвиборна риторика, здобування додаткових плюсів перед березнем». Всього-на-всього. А ми ж бо, наївні, думали — Євген Кирилович справді серйозно...

Взагалі-то Леонід Данилович не прихильник «війни компроматів»: «Треба розрізняти, де компромат, а де правда». А щоб хтось не сплутав, попросив мас-медіа виявляти «правду» навіть про людей з його оточення: у самого Президента, на жаль, детектора брехні немає. Новий прем'єр, запевнив Л. Кучма, спокійно працюватиме аж до наступних президентських виборів.

Президент довірив журналістам й інші «державні таємниці»: він ще раз пропонуватиме парламентові кандидатури опальних Ланового і Литвака, днями підпише цікавий «інвестиційний» указ, трохи пізніше домовиться з Борисом Єльциним про «крапку» в торговельній війні. Президент також зізнався, що всі політики — це актори, яким найкраще вдається роль критиків виконавчої влади, а журналістам на закінчення дорікнув: «Самі ви не такі незалежні, як ваші запитання».

На прес-конференції Леонід Кучма і гнівався, і жартував. А інколи «народжував» афоризми. На прохання власкора «Комсомолки» прокоментувати цитату Коржакова, в якій той стверджує, що український Президент, приїхавши по гроші на вибори до російського колеги, був винесений із застілля у прямому розумінні, Леонід Данилович видав експромт: «З усіх місць я виходжу своїми ногами». (Чим викликав оплески в залі і делікатно вивів за межі спростування сам факт прохання грошей). Віджартувався Президент і на запитання, чи не збирається він і сам балотуватися в депутати в лавах якоїсь центристської партії: бути «третім» йому не звикати. Але не в партійному списку.

«Застільний» контекст цього жарту нікого не може бентежити. Однак Президент виходить своїми ногами...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Соціалісти готові боротися за владу і до єдності з лівими

Партійні рядки

Лідер соціалістів Олександр Мороз переконаний, що в українському суспільстві гору бере ліва ідея. Яскравим прикладом цього є те, що такі політики, як Леонід Кравчук, Євген Марчук та Павло Лазаренко почали говорити про свій соціал-демократичний вибір. Водночас Олександр Мороз вважає, що із зміною обставин трансформується і сама ліва ідея. На його думку, нинішні європейські ліві — «нові», які захищають інтереси народу і держави, і значно відрізняються від своїх попередників. А тому, вважає він, треба видозмінюватися і українським лівим. Про це Олександр Мороз сказав у доповіді на VI з'їзді партії, який відбувся у Києві 1—2 листопада.

Вихід із нинішньої соціально-економічної кризи лідер соціалістів бачить у заміні влади в центрі і на місцях, а також переобранні глави держави. Лише це дасть можливість змінити соціально-економічний курс.

Аналізуючи економічну ситуацію, Олександр Мороз висловив думку, що ресурс падіння виробництва вичерпався, але нинішня влада не знає, як сприяти піднесенню економіки.

У свої союзники соціалісти взяли Селянську партію України, з якою утворили передвиборчий блок: «За правду, за народ, за Україну». Водночас соціалісти, підкреслювалося на з'їзді, прагнуть до єднання лівих сил. Проте поки що існує тільки попередня домовленість з комуністами про розмежування мажоритарних округів, бо, як сказав Олександр Мороз, обидва кандидати «розриватимуть» свій електорат. Але водночас зазначалося, що КПУ переконана у своєму більш високому рейтингу, а тому блокуватися з іншими лівими не прагне.

Блок Соціалістичної і Селянської партій на з'їзді переконаний, що за владу можна боротися, лише об'єднавши опозицію — патріотичні і демократичні сили, бо, як підкреслив Олександр Мороз, влада для соціалістів — не самоціль. Окрім того, голова СПУ переконаний, що таким підґрунтям для об'єднання може слугувати економічна програма, розроблена партією.

Варто зазначити, що певні суперечності в лавах соціалістів є. Одні лишаються на старих позиціях і переконані, що потрібно ліквідувати інститут президента. Поява Селянської партії у блоці створює передумови до подальших переговорів як з комуністами, так і партіями соціал-демократичного спрямування.

До передвиборного списку блоку ввійшло 140 соціалістів і 85 представників Селянської партії. А в п'ятірці лідерів — Олександр Мороз, Іван Чиж, Сергій Довгань, Віктор Суслов та Іван Бокий. І хоча на з'їзді конкретні цифри не називалися, партія, схоже, має всі шанси отримати близько 20 відсотків голосів виборців.

* * *

У суботу, 1 листопада, другу половину з'їзду провела Компартія України. З'їзд проходив за зачиненими дверима. Щоправда, як стало відомо, компартія пішла «традиційним» шляхом і включила до передвиборного списку селянина і робітника. Зразу за лідером найбільшої української партії Петром Симоненком іде Омелян Парубок, двічі Герой Соцпраці з Черкащини.

* * *

Список Соціал-демократичної партії України очолили народні депутати Юрій Буздуган і Микола Карнаух.

Володимир КОРОЛЮК.

Самоврядування: проблеми зростання

Угору сходами, що ведуть униз?

МИХАЙЛО Поживанов, міський голова Маріуполя, він же народний депутат України, вважає, що в питаннях самоврядування міста йому годі й оглядатися на Київ чи Донецьк. Кореспондент «ГУ» спробував з'ясувати, наскільки це йому вдається.

— Як на прикладі Маріуполя діє новий закон про місцеве самоврядування?

— Із двох із гаком тисяч поправок, запропонованих депутатами до останнього варіанта Конституції України, пройшло шість моїх, три з яких безпосередньо стосувалися питань місцевого самоврядування. Стаття 143 Конституції вилучила поняття районний і обласний бюджет, натомість запровадила поняття державний, міський, сільський і селищний бюджети. А районний і обласні бюджети мають формуватися тільки на договірних засадах. Однак від нового закону про місцеве самоврядування чекали більшого, а особливо конкретики у розділі фінансового забезпечення місцевих бюджетів. Це провести не вдалося, і сьогодні такий розділ закону не відповідає Конституції.

Та все ж новий закон надав багато додаткових прав і можливостей міським радам у частині власних і делегованих повноважень. Нині, зрештою, нам не потрібно оглядатися на Київ чи Донецьк. Законодавство, яке вже маємо, дозволяє те не робити. З другого боку, воно змушує повертатися обличчям до потреб людей — пенсіонерів, ветеранів, бюджетників.

До березня 1998 року згідно із законом про місцеве самоврядування у Маріуполі діють і виконують свої повноваження районні ради, але вибори до них більше не відбуватимуться. У грудні минулого року рішенням міськвиконкому було забрано всі делеговані повноваження райвиконкомів, а на їхній базі було створено районні держадміністрації.

Ми прийняли міський бюджет на основі Конституції України та Закону про місцеве самоврядування. Він містить у собі бюджет поточних витрат і бюджет розвитку. У бюджет розвитку спрямували ті кошти, які мають отримувати від плати за воду, за землю. Основним джерелом формування міського бюджету є збори у сфері малого приватного бізнесу, торгівлі. Загалом у місті збирають близько 400 млн. гривень щороку всіх видів бюджетних і позабюджетних платежів. Із них 55-60% є часткою двох металургійних комбінатів — «Азовсталі» та імені Ілліча. Оскільки бюджет формується зверху вниз, а не навпаки, ці кошти вилучають, і частка комбінатів-гігантів у міському бюджеті становить 25—30%. Тоді як увесь соціальний і екологічний тягар лягає на місто.

Населення Маріуполя становить понад 531 тисячу чоловік. На одного мешканця Маріуполя припадає 644 кг на рік викидів шкідливих речовин в атмосферу.

— Які реформи, на вашу думку, вдалося здійснити в місті, а які — ні?

— Ми змогли добитися, щоб відрахування до Пенсійного фонду від міста залишалися тут. Завдяки цьому з 1 липня нинішнього року ввійшли в графік стовідсоткової виплати пенсій, погасивши всі борги. З вересня 1994 року не маємо затримки у виплаті зарплати у бюджетній сфері. Однак усе це вибивали кров'ю і потом у чиновників зверху. Міський бюджет, який було прийнято згідно із законом про місцеве самоврядування, Національний банк не прийняв до виконання. 143-тя стаття Конституції України, яка передбачає формування бюджету знизу доверху, практично не виконується. Після прийняття обласного бюджету нас змусили повертатися до нормативів, затверджених обласною радою. Мене дивує позиція, починаючи від міністрів і закінчуючи прем'єром та в чомусь Президентом, стосовно нашого, базового, рівня — міського (сільського чи селищного).

1995 року в Маріуполі уповільнився спад виробництва. Зростання виробництва відбувалося здебільшого завдяки стабільнішій роботі металургійних підприємств. 12 із 42 промислових підприємств забезпечили приріст виробництва. За обсягами промислового виробництва місто посідає перше місце в області, дає більш як 50% усіх експортних надходжень Донецької області.

— У чому полягає суть конфлікту, що виник між головою міськвиконкому і металургійними гігантами «Азовсталь» та імені Ілліча?

— Корінна суперечність — у питаннях приватизації цих комбінатів. Їх було оцінено в межах 700 млн. грн. (близько 400 млн. доларів) кожний. Тоді як реальна вартість таких металургійних гігантів — на рівні 3—3,5 млрд. доларів кожний. Як з'ясувалося, близько 300 об'єктів «Азовсталі» взагалі не ввійшли до переліку оцінених. Серед них доменна піч, яка продовжує працювати й виробляти чавун.

Вважаю, це було зроблено для того, щоб отримати свої пакети акцій. Фонд держмайна підписав ці акти оцінки, та коли звернулися до Міністерства юстиції, наскільки правомірна була така оцінка, Мін'юст підтвердив, що акт оцінки виконано неправильно, що оціночну вартість комбінатів набагато занижено.

Причина конфлікту ще й у тому, що Маріупольський міськвиконком відмовив комбінатам у реєстрації закритих акціонерних товариств з ігноруванням прав робітників цих підприємств. А також у тому, що керівництво міста не дозволяє металургам порушувати податкове, екологічне і бюджетне законодавство.

— Чи вважаєте, що маєте вплив на політико-економічну ситуацію в регіоні?

— Якщо говорити про вплив у рамках міста, то так. Адже, починаючи з 1994 року, в Маріуполі планомірно зростають обсяги виробництва. Це дало можливість нормально сформувати наш міський бюджет. До речі, його було прийнято раніше за обласний і державний. І під час формування обласного бюджету вже зважали на нас: ми записали формування бюджету на основі місцевих податків і зборів, а обласна рада це не змінила, залишила. І сьогодні вже працюємо на цій основі.

— Чи маєте намір брати участь у наступних виборах? Коли так, то в яких?

— Я знову балотуватимуся на виборах народних депутатів України і мера Маріуполя.

Інтерв'ю взяла Юліана ШЕВЧУК.

Київ—Маріуполь—Київ.

Чи снився Гоголю... комунгосп

ЗАКОН «Про місцеве самоврядування в Україні» у Великих Сорочинцях обговорювали на сході. Шановані в селі фронтовики Андрій Заїка, Володимир Чумак та інші учасники сходки від імені односельців справедливо докоряли керівникам села, а заразом і райдержадміністрації за, скажемо прямо, нікудишнє комунальне обслуговування. І не лише місцевих жителів, а й тих тисяч громадян з усієї України та зарубіжжя, які щороку приїжджають у село ярмаркувати. А тепер усе, що стосується соціально-економічного розвитку села, до організації ярмарків включно, законом віднесено до повноважень сільської ради.

Отож, постає проблема організації сільських комунальних служб.

Раніше всі клопоти з благоустрою села та надання комунальних послуг брав на себе місцевий колгосп, який нині реформовано в орендно-приватне підприємство. Тим часом більш як половина жителів села ніколи не були членами колгоспу. Отож виходить, що новоспечені власники землі нічого їм не винні. З усіма своїми тривогами люди йдуть до сільського голови. А які в нього можливості?

Не в кожному селі так, але у Великих Сорочинцях мережа прокладеного 70 років тому методом народної будови водогону нині сягнула 92 кілометрів. Це, між іншим, був перший в Україні сільський водогін. Принаймні, так писали тодішні газети. Тепер на балансі сільради шість артезіанських свердловин, чотири водонапірні башти. Розпочато газифікацію селянських осель. А дороги, тротуари, освітлення вулиць, озеленення, ринок, стадіон... Лише взятих державою на облік пам'яток історії та культури в селі — 14. Комунальні послуги потрібні сільським закладам культури, освіти, охорони здоров'я та іншим.

Щоб усьому дати лад і допомогти людям пережити фінансово-економічну скруту, у Великих Сорочинцях організували сільський комунгосп.

Це саме той самоокупний виробничий підрозділ, за допомогою якого сільський голова не лише проголошує загалом положення Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», а й на ділі реалізує свої владні права та обов'язки.

Керівники довколишніх сільрад, буває, на прохання пенсіонерів допомогти привезти дрова, вугілля, цеглу, пісок, сіно чи будь-який інший господарський вантаж, тільки руками розводять. Мовляв, для оренди автомашин у транспортних підприємств немає грошей. Звертайтеся до господарників. А ті самі бідні, як церковні миші. Від того авторитет місцевої влади, погодьтеся, не зростає.

У сільському комунгоспі Великих Сорочинців є хоч і старенький, але завжди справний самоскид ЗІЛ, три трактори, екскаватор, причепи, набір причіпних знарядь для обробітку городів. Потреба в таких послугах набагато зросла після того, як сільська рада наділила усім бажаючим додаткові ділянки з таким розрахунком, щоб кожний двір мав не менш як півгектара землі. Тому з початку року послугами сільського комунгоспу у Великих Сорочинцях уже скористалися більш як п'ятсот господарів.

Не дрібниця і те, що сільському голові не доводиться м'яти картуза перед господарниками, щоб скосили бур'яни на узбіччях доріг.

І навіть коли на луках за Пслом вродили трави, то сільрадівські комунгоспівці викосили косаркою майже всі ділянки власників корів. Ще й колективному орендно-приватному підприємству «Великосорочинське» допомогли вчасно впорати більш як сотню гектарів сінокосу.

Трапляється, на жаль, і так, що за виораний город чи привезене у двір паливо в одинокої бабусі немає чим розрахуватися. У такому випадку сільський голова сам шукає вихід із становища. А районна рада та райдержадміністрація в доброму ділі завжди підтримують підприємливість сільських керівників.

Було б несправедливо не сказати про те, що утвердженню самоврядування, зокрема в селах, заважають адміністративно-бюрократичні перепони. Ось лише один приклад. У місті-курорті Миргороді на більш як 47 тисяч жителів припадає близько десяти тисяч пенсіонерів. Тоді як на таку саму кількість сільського населення маємо 18490 пенсіонерів. Доходна частина міського і районного бюджетів майже однакова, а видатки лише на заробітну плату бюджетним установам району в три рази більші, ніж у місті.

Пацієнти Миргородської центральної районної лікарні на три чверті городяни, а фінансується вона винятково з районного бюджету. Наша пропозиція — бодай половину витрат на утримання лікарні віднести на рахунок міста, не знайшла підтримки. Через недобру волю чиновників порушено принцип пропорційності стосовно кількості платників до міського і районного відділень Пенсійного фонду та пенсіонерів. Через це сільські ветерани опинилися в невигідному становищі. При обговоренні злободенного питання, як правильно організувати самоврядування, щоб краще жилось, у тих самих Великих Сорочинцях люди допитувалися, чому в Миргородському районі міський Пенсійний фонд відокремлено від районного. Адже трудівників, тим паче фронтовиків, на селян і городян ніхто не ділив. Питання ніби й не зі складних. Але, зізнаюся, чіткої відповіді дати людям я не зміг.

Микола ШАПОЧКА,
голова Миргородської районної державної адміністрації.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Полтавська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., нр.21, ст.156) такі зміни:

1. Друге речення абзацу дев`ятого пункту 11.5 викласти в такій редакції: «Ввезення товарів критичного імпорту для вітчизняного виробництва в момент перетину митного кордону до 1 січня 1999 року здійснюється без сплати податку на додану вартість».

2. Пункт 11.9 викласти у такій редакції:

«11.9. До приведення законодавчих актів України щодо оподаткування давальницької сировини у відповідність з нормами цього Закону сплата податку на додану вартість по операціях з ввезення давальницької сировини на митну територію України здійснюється у порядку, встановленому Законом України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л.КУЧМА.
м. Київ, 15 жовтня 1997 року.
№ 573/97-ВР

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Останній парад... на аукціонах

ДОЛЯ ФЛОТУ — ДЗЕРКАЛО НАШОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ДО БАНАНОВОЇ РЕСПУБЛІКИ

(Початок на 1-й стор.).

Наша газета останнім часом не раз писала про вкрай тривожну ситуацію, що склалася в найбільшій українській судноплавній компанії — Чорноморському морському пароплавстві. Кореспонденція під заголовком «Мартиролог втрачених кораблів» («ГУ» за 27 травня 1997 р.), ряд пізніших публікацій містили, зокрема, застереження: якщо не вжити термінових заходів для звільнення з-під арешту в зарубіжних портах вантажних та пасажирських суден ЧМП, то Україна може втратити, по суті, цивільний флот і перестати бути однією з провідних морських держав. Це саме не раз говорили народні депутати з трибуни Верховної Ради у запитах та пропозиціях, надісланих на адресу виконавчої влади України. Час ішов, а заходів ніхто не вживав. Тільки й того, що в державній судноплавній компанії «ЧМП» укотре поміняли керівництво.

Та процес, як мовиться, вже пішов: розпродаж суден — власності нашої держави — в іноземних портах розпочався. У Роттердамі пішли «з молотка» теплоходи «Олексій Данченко», «Герої Сталінграда», «Академік Стєчкін», тут же на 19 листопада намічено виставити на аукціон ще один теплохід — «Мед Скай» (до недавнього — «Ленінський піонер»). В іншому кінці світу, в Мумбаї, продано з аукціону контейнеровоз ЧМП «Капітан Кудь». А Верховний суд Бангладеш виніс вердикт виставити на аукціоні теплохід «Сокіл»... Коли врахувати, що за останні роки самим ЧМП (нерідко без офіційного дозволу Фонду держмайна) продано майже 60 суден, а ще кілька десятків їх передано іншим судноплавним компаніям, то від колишньої могутньої судноплавної «імперії» нині зосталися, по суті, лише «ніжки та ріжки». Власне, тепер просто неможливо назвати точну кількість наявних безпосередньо в ЧМП суден: там посилаються то на інвентаризацію, то на комерційну таємницю (нічого, мовляв, конкурентам знати, скільки в компанії плавзасобів).

Тому пошлемося на недавню публікацію газети «Моряк України», де видруковано списки плавзасобів по пароплавствах нашої країни, що на середину жовтня перебували в іноземних портах. Так от, за ДСК «ЧМП» числилося 31 таке судно, причому 21 з них — під арештом. Тобто стільки є претендентів на продаж «з молотка». Ще кілька суден числяться за іншими компаніями, хоча заарештовано їх за борги того ж ЧМП, і над ними та сама загроза. Власне, нині деякі з них можна викреслити з отих списків — теплоходи вже продано. І це не гірші судна, часто — найкращі. Деяким з проданих на аукціонах виповнилося по 10—12 років, отже, ще й половини визначеного для експлуатації терміну вони не прослужили. Їм би ще не один рік прибутки і самому ЧМП, і державі нашій давати...

Не можна не звернути уваги на таке: продають судна за вочевидь заниженими цінами. Взяти, для прикладу, вже згадуваний теплохід «Академік Стєчкін»: його мінімальна ціна, за твердженням спеціалістів, — 2 мільйони доларів, а продано судно за 560 тисяч доларів. Подібна «арифметика» й по інших суднах. Отже, втрачаючи їх, борг, за який флот заарештовують, по суті, не зменшуємо. А він становить, за різними даними, від 200 до 300 мільйонів доларів. Чому така «вилка»? Та тому, що здебільшого колишнє керівництво ЧМП й колишнє — Мінтрансу України визнавало їх навіть за ... відсутності переконливих документів. Промовистий приклад — претензії швейцарської фінансово-комерційної компанії «Планмарин»: у лютому нинішнього року українська сторона підписала погодження на визнання боргу перед іноземним кредитором у 53 мільйони доларів. З ініціативи Південно-Української транспортної прокуратури було проведено ревізію всіх лізингових контрактів та угод пароплавства з цією швейцарською фірмою. І що ж? Перевірка засвідчила: борг ЧМП «Планмарину» документально підтверджується лише на 18 мільйонів доларів. Та й то, якщо всі представлені документи справжні, не фальшиві. Бо, за деякими даними, той борг взагалі в десять разів менший від заявленого — десь у межах 5 мільйонів доларів. Подібне — і в деяких інших випадках. Однак та сама фірма «Планмарин», інші іноземні кредитори заарештовують і продають наші судна, виходячи саме з названих ними сум боргів. Реальна загроза, як стало відомо, продажу найближчим часом «з молотка» нависла над теплоходами «Академік Мілліонщиков», «Одеса», «Яків Бондаренко», «Тойво Антикайнен», рядом інших суден, що тривалий час перебувають під арештом у зарубіжних портах.

Навіть в іноземній пресі раз по раз з'являються публікації, які стверджують: здійснюється великомасштабний міжнародний зговір, щоб заволодіти флотом України за допомогою фальшивих документів та вигаданих боргів, яких насправді немає. В окремих випадках це на конкретних фактах довели іноземні адвокати, зокрема, стосовно заарештованих у Трієсті теплоходів «Капітан Єрмошкін» та «Капітан Смирнов». Але чому ж, спитати б, осторонь розвінчання цієї афери стоять Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура, врешті-решт, Рада національної безпеки України? Чому мовчки спостерігають, як міжнародні аферисти пускають «з молотка» майно нашої держави? Щоб не тільки стати його володарями, а й знищити Україну як морську державу, захопити її традиційні лінії морських вантажоперевезень. Цілком імовірно, що, знищивши ЧМП, вони візьмуться за Українське дунайське, інші наші пароплавства. А чому б і ні, коли державні органи України тим аферистам не протистоять?

Втрата флоту, однак, — то лиш один, нехай і дуже тривожний та сумний, бік справи. Другий —ті поневіряння, що їх зазнають екіпажі заарештованих суден, тобто українські громадяни. Ось лиш один конкретний приклад — доля екіпажу теплохода «Глобал Скай», заарештованого багато місяців тому в порту Шарджа (Об'єднані Арабські Емірати). Капітан судна Віктор Беринський не раз повідомляв до Одеси про катастрофічне становище, в яке потрапили люди: за 50-градусної спеки на судні не вистачало води, відключили кондиціонери, закінчувалися продукти, залишки макаронів моряки змушені були варити на розплавлюваних на палубі вогнищах. Не дивно, що люди почали хворіти. В одній з радіограм капітан прохав: «У зв'язку з поганим станом здоров'я, відмовою агента надати медичну допомогу прошу надати мені заміну». Однак і на цю радіограму жодної відповіді не одержав. Врешті-решт В. Беринський не витримав — наклав на себе руки. Думаєте, після цього в ЧМП, в Мінтрансі сполошилися? Аніскільки. «SOS» тепер уже почав слати в. о. капітана Морозов: становище ще більше ускладнилося, люди серйозно хворіють — вживайте, нарешті, заходів! Не діждавшися нічого конкретного, в. о. капітана у відчаї попередив: якщо негайно не прибуде нам заміна, то «...20 жовтня 1997 року о 12-й годині саджаю людей в шлюпки, залишаємо судно, йдемо в порт Шарджа для висадки на берег». Лиш після цього на «Глобал Скай» звернули, нарешті, увагу: багатостраждальний екіпаж доставили на батьківщину, замінивши новим. Його очікує, схоже, те саме, що й старий. Тільки й надії, що судно незабаром буде продано «з молотка»...

У вкрай складному становищі — без заробітної плати, обмаль чи й зовсім немає води та продуктів, без палива й електроенергії — перебувають у різних портах світу екіпажі заарештованих теплоходів «Петро Дутов», «Альдебаран», «Професор Анічков», багатьох інших українських суден. Коли їх репатріюють на батьківщину, коли вони одержать зарплату, — ніхто не може сказати. Як ніхто ні в ЧМП, ні в Мінтрансі, ні в уряді України не хоче, схоже, усвідомити кричущу несправедливість: у далеких морях і океанах кинуті, по суті, напризволяще, без засобів на виживання громадяни нашої країни. Хоча їм, здавалося б, такі засоби Конституцією гарантовано. Всього цього не помічає навіть Міністерство з надзвичайних ситуацій. Хоча ситуація вже більше ніж надзвичайна. Отож нашим людям нічого іншого не залишається, як звертатися по захист прав до різних міжнародних організацій, що вони й роблять: дійшли й до ООН і навіть до Ватикану, до Папи Римського...

Де ж вихід? Чи можна ще врятувати бодай залишки флоту? Врятувати, зрештою, людей? Йдуть чутки, в тім числі з офіційних джерел, що в стадії підготовки урядові документи, за якими держава, буцімто, бере борги ЧМП на себе, — і це, мовляв, якоюсь мірою пом'якшить ситуацію, дехто з іноземних кредиторів, очікується, арешт з суден зніме. Дай, як мовиться, Бог! Але чому з отим рішенням зволікають? Чи буде воно взагалі? І що робити, коли зв'язані з його появою надії не справдяться? Адже, зрозуміло, «переадресування» боргів ще не означає їх відшкодування. Та й що відшкодовувати: оті суми, що їх заявлено без переконливих доказів, за сфабрикованими документами? Відповідей на ці запитання моряки очікують передусім від керівників держави. Бо саме ЧМП, хоча там і нове керівництво, вже нічого, з усього видно, не вдіє. Й коли держава не кине державному пароплавству рятівний круг, то воно, безсумнівно, піде на дно остаточно й безповоротно.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Перед законом усі рівні

Нам відповідають

Козятинська транспортна прокуратура повідомляє, що за фактами, викладеними у статті під назвою «Райцентр» закритого типу» («ГУ» від 10.09.97 р. № 169/1669), проведено перевірку.

Перевіркою встановлено, що працівниками лінійного відділу міліції ст. Фастів не затримувалася громадянка О. Максимова.

За обставин, указаних у публікації, 23 липня 1997 року на вокзалі ст. Фастів було затримано громадянку, яка назвалася Бугайовою Ольгою Олександрівною, 1968 року народження, мешканкою м. Києва. Гр-ка Бугайова О. О. була затримана за правопорушення, передбачене ст. 178 Кодексу України про адміністративні правопорушення — розпивання спиртних напоїв і поява у п'яному вигляді у громадських місцях. Під час огляду речей затриманої в господарській сумці було виявлено дволітрову пляшку з рідиною, що мала характерний запах спиртних напоїв. А зберігання самогону тягне за собою адміністративну відповідальність за ст. 176 КУ пАП.

Затримана Бугайова О. О. показала, що вона вживала самогон за 60 хвилин до моменту затримання. Визнала вона і факт зберігання самогону.

Все це відображено у відповідних документах. Дійсно, затримана Бугайова О. О. протестувала проти затримання. Цей протест згідно із показаннями свідка Дмитришиної Т. А. виявився у відмові давати відповіді на запитання, висловлюванні нецензурними словами на адресу працівників міліції, плюванні в їхню сторону та намаганні вчинити фізичний опір. За ці дії до затриманої було застосовано спецзасіб — наручники. «Постраждала» ображала свідків різними словами. А це випадкові пасажири, які чесно виконали свій громадянський обов'язок — допомогли органам внутрішніх справ. (Прокуратура має у своєму розпорядженні письмове пояснення одного із свідків з усіма даними та дані на іншого свідка і за необхідності може ознайомити з ним редакцію).

23 липня начальник лінійного відділу міліції ст. Фастів розглянув адмінматеріали щодо гр-ки Бугайової О. О. За скоєне правопорушення на неї було накладено штраф у розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушень законодавства України з боку працівників міліції під час затримання гр-ки Бугайової О. О. не виявлено.

САВЧЕНКО В. М.,
в. о. Козятинського транспортного прокурора, юрист І класу.

Надія, запнута сумом

«Як хто каже: «я Бога люблю», та ненавидить брата свого, той неправдомовець».

Перше соборне послання святого апостола Іоанна Богослова, 4: 20

Дивитися через одинадцять років на чорнобильську трагедію аніскільки не легше, ніж 1986 року. Постійно зустрічаючись зі своїми виборцями безпосередньо у кожному зі 126 населених пунктів, знову й знову переконуюся, що чорнобильські проблеми не зникають, а нагромаджуються, ставлячи людей у винятково важкі умови. Це стосується і мешканців невеличкого села Черемошна Поліського району Київської області.

Ось що пише його мешканець В'ячеслав Володимирович Маковський. «Від нас до ЧАЕС 20 кілометрів. У травні 1986 року нас було відселено у село Радинку. Селилися, де могли. Терпіли великі незручності. Змушені були здати у місцевий колгосп корів, телят, свиней. Кури, гуси та качки, що залишилися в порожньому селі, загинули. Гроші за здану худобу нам не виплатили, а перевели на ощадкнижки, але без нашої згоди. Через два місяці нам дозволити переселитися у село Черемошну. Але не мали ми за що придбати домашніх тварин. Під час голодомору у 33-му ми виживали завдяки рибній ловлі та дарам лісу. Тепер же ловити рибу, збирати ягоди та гриби заборонено. Щоправда, улітку 1986 року до нас приїздив Володимир Щербицький. Прості колгоспники з ним не зустрічалися, лише районне та сільське начальство. Але згодом у селі спорудили магазин, лазню та медпункт. Це велика справа. Шкода, але тепер і магазин, і лазня не працюють. Село газифіковане. А от воду беремо в колодязях. Водопровід не працює. Місяцями в село не ходить автобус.

Ось нещодавно до Черемошної дійшла чутка, що громадянам, старшим 80 років, держава повертатиме заощадження. Шкода, але у нашому селі навряд чи хто доживе до такого віку. А гроші на ощадкнижках (хоч і невеликі) є у кожного. Пенсію отримуємо з кількамісячною затримкою. Сумно від цього всього».

У моєму окрузі десятки таких сіл, їх мешканці досі страждають від атомної катастрофи. Страждають і тому, що понад два роки в більшості КСП не отримують зарплату, і тому, що ледь зводять кінці з кінцями пенсіонери, які по кілька місяців не одержують пенсію. Вона ледь сягає сорока гривень. Та й її виплачують у два заходи. Як можна розділити 40 гривень на місяць, щоб і на хліб вистачило, і на молоко, і на медикаменти, на електроенергію, на опалення?

— Провідують мене маленькі онуки, — розповідала мені учителька-пенсіонерка з 45-річним педстажем, —хлібець приносять. А мені так хочеться хоча б найдешевших цукерок їм купити. Щоб із бабусиних рук. Та нема за що. Останні копійки віднесла в аптеку.

Безперечно, розмір пенсій катастрофічно малий. Але нині мова не йде про його збільшення. Суть у погашенні заборгованості як зарплати, так і пенсій.

Подвійна біда звалилася на цих людей. І навіть не тому, що Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків чорнобильської катастрофи не має достатньо коштів, щоб своєчасно латати дірки на штанях програми ліквідації наслідків аварії, а тому, що сама ліквідація здійснюється якось однобоко ще з травня 1986 року. А як же ще можна прокоментувати те, що й недалекої уже зими мешканці сіл Красилівка, Нові Соколи, Нові Макалевичі, Поталіївка, Русаки, Мала Макарівка, Макарівка, Пироговичі, Чкалова, Станишівка, Шпилі, Рудня-Тальська, Рудня-Шпилівська, Федорівка, Запрудка, Болотня залишаться без обіцяної газифікації?

Посилаючись на інформацію «Про стан фінансування об'єктів Іванківського району за чорнобильською програмою за станом на 1 серпня 1997 року» управління капітального будівництва згаданого району, зазначу, що чорнобильська програма профінансована лише на 15 відсотків. Отже, неважко зробити висновок, що до кінця поточного року вона навряд чи буде профінансована хоча б на 50 відсотків.

Проблеми ці десятки разів порушувалися у засобах масової інформації, у безлічі листів до найвищих владних структур. Але відповідь одна: нема грошей. Де ж ці злополучні гроші? Напевне не можна стверджувати, що вони у приватних багатоповерхових будинках на околицях Києва чи в іномарках, яким уже тісно у дворах міністерств, Кабміну та банків. Але все це спонукає до сумних роздумів.

Ще сотні сімей не відселені з зони безумовного (обов'язкового) відселення Поліського району та з 30-кілометрової зони ЧАЕС. Знову ж — нема коштів. Але... Але достатньо заглянути в газету «Сільські вісті» за 23 вересня цього року. Кореспонденція «Одному — горе, іншому — грошей море» про розтринькування чорнобильських коштів: «У селищі «Сільмашу», що в Ковелі, збудовано новий будинок за кошти Мінчорнобиля, який нещодавно здано в експлуатацію. Квартири мали отримати згідно з чергою люди, котрі потерпіли від наслідків чорнобильського лиха. Але, з усього видно, дехто зацікавлений у тім, щоб «чорнобильців» туди не допускати».

Проливає світло на розбазарювання «чорнобильського» житла і відповідь заступника Генерального прокурора України Ольги Колінько на запит народного депутата України Володимира Яворівського. «Встановлено, що в с. Пасічна Баришівського району для переселенців із смт Поліське побудовано 100 будинків садибного типу. Згідно з рішенням райвиконкому від 27 вересня 1994 року вони передані на баланс Баришівського комбінату комунальних підприємств. Із них 15 будинків у постійне користування особам, які, відповідно до вимог Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи», не мали права на їх одержання. Головному лікарю райсанепідемстанції Лаптеву М. І. такий будинок було надано в постійне користування безпідставно, оскільки він ще в грудні 1996 року одержав у м. Києві житло як евакуйований з чорнобильської зони.

Допущені порушення чинного законодавства при розподілі житла є наслідком зловживання службовим становищем з боку ряду посадових осіб Київської облдержадміністрації та Баришівської селищної ради.

Тому прокуратурою Київської області 4 серпня 1997 року порушена кримінальна справа за ознаками злочину, передбаченого ст.165 ч.2 Кримінального кодексу України (зловживання владою або службовим становищем), слідство у якій триває».

Якщо ще донедавна проблеми «ліквідації наслідків» концентрувалися навколо відселення людей, лікування, забезпечення їх медикаментами, оздоровлення тощо, то тепер додалися проблеми міста Славутич, селища Лісового, а особливо гостро — самої ЧАЕС.

Славутич було збудовано для сімей працівників атомної станції. У самому місті — ніякого виробництва, лише підприємства соціальної сфери та бюджетні установи й організації. До того ж, соціальна сфера Славутича —на балансі АЕС. Закономірно, що рівень життя славутчан прямо пропорційний роботі атомної станції. Нині ж там не працює жоден із чотирьох блоків. Четвертий зруйновано під час аварії 26 квітня 1986 року, перший зупинено згідно з домовленостями з «великою сімкою» у листопаді 1996 року, другий та третій зупинені у зв'язку з ремонтом. Коштів для утримання зупинених енергоблоків нема. А на це потрібно 64 млн. грн. У тому числі 8,99 млн. грн. на зарплату для 2900 чоловік.

Якраз тут і розпочинаються біди міста. Адже у ньому мешкає понад 26 тисяч чоловік, і зокрема понад 9 тисяч дітей. Якщо не працює АЕС, звідки ж візьмуться кошти на виплату зарплати майже 6 тисячам її працівників, на утримання соціальної сфери Славутича? Принагідно зазначу, що фінансування на утримання Славутича в обсязі 11,8 млн. грн. та 14 млн. грн. для відселення мешканців тимчасового селища Лісове у державних бюджетах на 1997 та 1998 роки не передбачено. Кабмін запропонував фінансувати місто за рахунок внутрішніх коштів Міненерго України. Але ж у сучасних економічних умовах це просто нереально.

Як відомо, над четвертим енергоблоком споруджено «Укриття». Його обслуговує понад 700 чоловік. Фінансує його утримання Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Але дефіцит коштів для виконання комплексу робіт становить 29,2 млн. грн., тобто з необхідних 53 млн. грн. встановлено ліміт в сумі 23,8 млн. грн. До того ж, із ліміту за 8 місяців надійшло лише 13,4 млн. грн. Це означає, що даний об'єкт профінансовано лише на 25,4 відсотка.

Поки що нема, в разі зупинення назавжди енергоблоків ЧАЕС, альтернативи працевлаштування атомників. А це означає, що люди просто не матимуть аніякісінької перспективи для життя.

Зустрічаючись із працівниками ЧАЕС і, зокрема, з генеральним директором Сергієм Парашиним та головою Славутицької міськради Володимиром Удовиченком, переконуюся, що вихід із винятково скрутного становища є. І полягає він у ремонті другого та третього енергоблоків, яким ще потрібно працювати 9—10 років, щоб виробити свій енергоресурс. Цього періоду якраз вистачить, щоб створити у Славутичі відповідне виробництво для трудівників, які вивільняться після остаточного припинення роботи енергоблоків. Плюс до цього виграє і держава. Адже матиме додаткову електроенергію, дефіцит якої наявний. Крім цього, станція матиме кошти не лише для зарплати атомникам, а й для забезпечення соціальних потреб міста.

Дехто з владних структур України вважає, що припинити роботу всіх енергоблоків можна вже тепер. Гроші ж для її закриття, перекваліфікації атомників та для розв'язання проблем Славутича, сподіваються, виділять країни «великої сімки». Але ж розмови про це тривають багато років. Звучать яскраві промови, організовуються фуршети, та грошей як не було, так і нема. Аналітичний підхід свідчить, що сподіватися потрібно лише на власні сили. І тільки. Грошей для вирішення згаданих проблем в Україні тепер нема. Але однозначно одне: шукати і знайти вирішення проблеми життєво необхідно.

Гороїжаться невирішені проблеми і в 30-кілометровій зоні. Даються взнаки невірні рішення, прийняті ще багато років тому. Ще тоді, коли вважали, що грошей в Україні бездонна бочка.

Є, скажімо, у Чорнобилі промислово-будівельна компанія «Атомспецбуд». У ній близько 1500 працівників. До складу компанії входять підрозділи управління автотранспорту та механізмів. Працівники останнього, а їх трохи більше двохсот, уже 1,5—2 роки не одержують зарплату. Певна річ, люди неодноразово зверталися до керівників компанії. Але їх не те що не чули, а й слухати не хотіли.

Тому працівники управління автотранспорту відмовилися працювати доти, доки керівники не подбають про зарплату. Керівники компанії «подбали»: заборонили виділяти вахтовикам талони на харчування і водночас інтенсивно шукають способи розправи з тими, хто за власну працю хоче одержувати заробіток. Нині вже розсилають поштою повідомлення про звільнення з роботи працівникам управління автотранспорту.

Спільно з декількома працівниками управління автотранспорту промислово-будівельної компанії звертався до міністра енергетики України Олексія Шеберстова, який сказав: спочатку потрібно заплатити людям, а вже потім вести мову про звільнення.

Уважно вислухав делегацію автотранспортників глава адміністрації Президента Євген Кушнарьов. Цій тривожній ситуації було присвячено кілька телепередач та прес-конференцій у Верховній Раді, мої письмові та усні запити, звернення до Президента Леоніда Кучми та Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка. Але, як не сумно констатувати, віз і нині там.

Отже, розростаються метастази чорнобильського лиха. Потерпілі втрачають не лише сили, енергію та терпіння, а й віру та надію. Останню зловісно запинає сум. Але не тому, що по-іншому не може бути.

Іван КІРІМОВ,
народний депутат України.

На допомогу малозабезпеченим

Сьогодні реальну допомогу малозабезпечені можуть отримати не лише від деяких державних установ, а й , як це не парадоксально, від тих, хто в фінансовому плані сам потребує захисту, — студентів навчальних закладів.

Таку можливість надає проект «Безплатна юридична допомога», який втілюється студентами 3—4 курсів юридичного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка під керівництвом практикуючого юриста.

Проект «Безплатна юридична допомога малозабезпеченим» працює за такими напрямами: соціальний захист населення, пенсійне законодавство, трудове законодавство, житлове законодавство, цивільне законодавство. Безкоштовна юридична допомога малозабезпеченим надається за програмою «Pro Bono» (латинською «pro bono» означає безкоштовно, а в інтерпретації Асоціації студентів-правників—це безкоштовна юридична допомога).

Прототипом програми «Pro Bono» стала програма навчання за так званим методом «клініки», яка запроваджується в усіх правничих університетах США. «Проходження» через цю програму обо`язкове для американських студентів. Не закінчивши її, американський студент-правник не може отримати диплом та надалі працювати як практикуючий юрист.

Непогано було б і в нашій державі встановити обов`язковість такої програми для студентів-правників, зробивши «Pro Bono» обов`язковою для українських студентів юридичних факультетів і виділивши для її впровадження кошти. Держава зробила б велику справу в напряму допомоги малозабезпеченим верствам населення, поряд з цим програма готувала б студентів до практичної роботи водночас з перевіркою знань, які було здобуто ними в процесі навчання.

На жаль, нині програмою «Служба безплатної правової допомоги малозабезпеченим» («Pro Bono») займається лише Асоціація студентів-правників юридичного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка.

Це перша ластівка на шляху вдосконалення освіти і турботи про наших громадян. Сподіваємося, не остання.

Дмитро ЗАЄЦЬ.

Телефон Асоціації студентів-правників (044) 221-02-22.

ПІШЛА, БО ЗНАЛА: ПОВЕРНЕТЬСЯ!

Олена ТЕЛІГА: *духовна велич та ідейна самопожертва*

Заповідала: «Не треба смутку!». Кликала недавніх однодумців-патріотів, своїх друзів зібратися відразу,

Щоб далі йти дорогою одною.

Заметемо вогнем любові межі,

Перейдемо у брід глибокі води!

Щоб взяти повно все, що нам належить

І злитись знову зі своїм народом.

Чи думала 35-річна Олена Теліга в лютневу ніч 1942 року перед розстрілом у підвалах НКВД-гестапо по вулиці Короленка (тепер — Володимирська), 33 про бездонність чорного провалля, яке розділило-пересікло українську душу і яке не дозволяє усім нам, тоді й нині сущим в Україні, йти дорогою одною?

Переконаний: думала, бо свідомо обрала шлях самопожертви. Інакше не пішла б вранці 9 лютого до Спілки письменників на Трьохсвятительську і не сказала б: «Коли мене заарештують і я загину, то знайте, що сповнила свій обов'язок до кінця і скажіть про це іншим».

Олена Теліга знала, що загроза арешту нависла над нею. Заступник Голови Проводу Українських Націоналістів, керівник культурної Референтури ОУН Олег Ольжич не заперечував проти того, щоб вона залишила Київ або заталася в одному з київських конспіративних приміщень. Адже було очевидним, що гестапо розпочало цілеспрямовані репресії проти українських націоналістів. На початку грудня заарештували співробітників редакції газети «Українське слово»: Івана Рогача, Орешана-Чемеринського, М. Оліфника.

Хвиля арештів українських патріотів прокотилася по Україні.

Як це вона, голова Спілки письменників, редактор літературного тижневика «Літаври», поетеса, котра гуртує навколо себе літературну молодь, допомагає голодним, хворим, яка повсякчас на видноті, енергійна, елегантна і бадьора, відступиться, заховається, замовкне? Хіба це не означатиме поразку і не свідчитиме, що вона складає від безпорадності й страху за своє життя руки?

«Коли ми, поети, — говорила Олена Теліга, — пишемо про відвагу, твердість, шляхетність, посвяти й цими творами запалюємо та шлемо на небезпеку інших, як можемо ми самі цього не робити? Справжня поезія —виплив душі. Як же ж чутимусь я, коли я загину, то знатиму й іншим покажу, що жила так, як хотіла й як повинна була жити, коли ж сидітиму в безпечнім запіллі — це буде зрада мене самої!»

***

Минуло лише кілька місяців від того щасливого 15 липня 1941 року, коли вона нелегально разом із Уласом Самчуком перетнула річку Сян і опинилася в Україні. Усміхнена, щаслива була Олена Теліга з дівчатами тієї родини, в колі якої вони після переходу Сяну перепочивали. Великі надії на культурне відродження України окрилювали її. Спочатку був Львів, потім — у вересні — Рівне, а яскравого осіннього 22 жовтня 1941 року вона нарешті добралася до Києва. Як вона мріяла про зустріч із містом свого дитинства, називаючи його «золотим», «державним»! У свою «п'ятнадцяту прекрасну осінь» юна Олена марила також Києвом, передчуттям любові, далеким шумом визріваючої бурі...

Вперше Олена Теліга вдихнула київське повітря десятирічною дівчинкою — її батько Іван Шовгенів, відомий інженер-гідротехнік напередодні 1917 року стає професором Київської політехніки. Сім'я Шовгенів —українці за походженням (батько народився на околицях Слов'янська, мати із родини подільських священиків, але народжена в Петербурзі, де 21 липня 1906 року й з'явилася на світ Олена), але українського виховання дітям не пропонували. Французька, німецька і, зрозуміло, російська мови, але не українська.

У Києві — революція! Батько стає міністром УНР, старший брат йде в українську армію. Обидва згодом опиняються в еміграції, а мати з двома дітьми — в голодному і охопленому страхом Києві. Лише весною 1923 року їм вдається вибратися із совєтської України спочатку в Польщу, а наступного року оселитися в Подєбрадах в Чехословаччині. Батько — ректор Української Господарської Академії, донька —студентка історично-філологічного відділу українського педагогічного інституту ім. М. Драгоманова в Празі.

Олена продовжує спілкуватися російською мовою, і українське студентство, бажаючи сподобатися привабливій гордій доньці ректора, переходило на російську. Поволі, майже непомітно, але нестримно прокидалася в ній українська душа, немов набирала сили для рішучого злету й остаточного утвердження неминучого витоку національної позиції.

Улас Самчук згадує розповідь Олени про цю мить відсікання себе від чужого, хай блискуче осягнутого і культурно змініл ого в її свідомості, масиву російської мовної «присутності» в мисленні й спілкуванні.

«Я не була киянка. І не петроградка, я була петербуржанка. Я там виросла, там вчилася... ну й, розуміється, насичувалася культурою імперії.

І коли я опинилася в такому ультрафранц-йозефському містечку, в якому люди говорили чомусь праслав'янською мовою, я була приголомшена, що мій батько, відомий і заслужений справжній російський професор Іван Шавгенов, якого чомусь перезвали на Шовгеніва, є не що інше, як ректор школи, яку звуть господарською академією, де викладають «на мові» і де на стінах висять портрети Петлюри. І знаєте, як це сталося, що я з такого гарячого Савла стала не менш гарячим Павлом? З гордості.

Сталося це дуже несподівано і дуже швидко. Це, можливо, була одна секунда... Це було на великому балю в залях Народного дому на Виноградах, що його улаштовував якийсь добродійний комітет російських монархістів під патронатом відомого Карла Крамажа. Я була тоді в товаристві блискучих кавалерів, ми сиділи за столиком і пили вино. Невідомо, хто і з якого приводу почав говорити про нашу мову зі всіма відомими «залізяку на пузяку», «собачій язик», «мордописня»... Всі з того реготалися... А я враз почула в собі гострий протест. У мені дуже швидко наростало обурення. Я сама не знаю, чому. І я не витримала: «Ви —хами! Та собача мова — моя мова! Мова мого батька і моєї матері! Я вас більше не хочу знати!»

Я круто повернулася і, не оглядаючись, вийшла! І більше до них не вернулася. З того часу я почала, як Ілля Муромець, що тридцять три роки не говорив, говорити лише українською мовою. На велике здивування усіх моїх знайомих і всієї господарської академії. Батько й мати з цього раділи, а брати оголосили мене «ревіндикованою». А вже раз ставши на цю дорогу, я не залишалася на півдорозі. Я йшла далі й далі. Зустрілася з писаннями Донцова, пізнала Липу, Маланюка, Мосендза».

Юна Олена Теліга зробила свій вибір і шукала такого товариства, яке було б змонтоване непохитними принципами, чіткими орієнтирами в питаннях майбутнього України, української мови, культури.

Дружба з Дмитром Донцовим — авторитетним ідеологом українського націоналізму, пристрасним і безкомпромісним полемістом, відкрила перед Оленою Телігою принадливу перспективу самоутвердження завдяки формуванню твердої вдачі, сильного, діяльного характеру і високої моральної дисципліни. Донцов вважав, що «моторами історії, яку здвигають і валять народи, — є одиниці, за якими тягнуться маси. У мирні часи і в критичні, в монархіях і в республіках. А тою чудодійною силою, яка ті одиниці взносить вгору, даючи їм владу над числом — є їх сила характеру. Проводить іншими не завше найінтелігентніший, не завше найдужчий, але все — найзавзятіший і той, що виявляє найтвердішу вдачу».

Олена Теліга в статті «До проблеми стилю» закликає створити свій стиль життя і творчості, який відповідав би перехідній добі, що нагадує ніч «зі сліпучими блискавицями, зі загравою ранку на обрії», стиль гострої і чесної реакції талановитого митця на несподівані спалахи народного духу, героїки звитяжців, розбурханої стихії національного відродження, стиль простоти і лаконічності. Вона гаряче протестує проти фальшивої яскравості та бряцання імітації, що так вабить невироблені смаки жадібних до новизни і затуманює шляхетну простоту правдивого стилю духовно чистих митців.

Тоді й книжка стане духовною зброєю, прагнучи відродити віру в слово, в той час, коли меч вважається чи не єдиним засобом виборення свободи. Вона нагадує слова лагідного книжника Степана з драматичної поеми «Бояриня» Лесі Українки, який намагається заперечити гарячому поборникові збройного визволення України з-під московського ярма Іванові Перебитному: «Невже мушкет і шаблі мають більше сили та честі, ніж перо та щире слово. Ні, учено мене так».

Симпатії Лесі Українки, як і Олени Теліги, на боці мужнього і гордого Івана, який йде за покликом крові, а не Степана, котрий служить чужому цареві і губить чисту українську душу своєї дружини в рабській атмосфері московського двора. Але не можна недооцінювати великої сили українського слова, яке було і буде духовним мечем нації в її боротьбі за духовне визволення з-під чужого слова, чужої ідеології, чужої віри.

Слово повинно стояти поруч із мечем, особливо в час відродження творчої української духовності, коли легковажити силою слова означає витрачати духовну міць, ідейну мужність, морально знесилюватися. Кожна людина духовно ослаблена, вона не здатна втримати в руках зброю. Ніякої погорди чи недовір'я до слова, бо книжки — це могутня духовна зброя, без якої народ сліпне, згасає і втрачає ідейну силу. Тому Олега Теліга прагне відродити довіру й віру до українського слова, до української книжки як до духовної зброї, бо пам'ятає-нагадує у своєму «Вступному слові на Академію в честь Івана Мазепи», що «цей великий політик, як ніхто інший, зрозумів, що велич нації й сила держави будується et arte et marte, себто мистецтвом і війною».

Вона нагадує про те, що Іван Мазепа, готуючись до збройного виборення незалежності України, зміцнював розбудовою національної культури і освіти дух народу — поставали храми, палаци, академії, школи. Бо розумів, що лише внутрішня єдність і духовна енергія народу є запорукою державності та її визначальною опорою.

Але ця внутрішня єдність нації, ця кровна спорідненість мільйонів, ця братерська єдність українства здобувається через національне усвідомлення, шляхом виховання в собі цивільної відваги.

Олена Теліга, мабуть, пам'ятала слова Олега Ольжича про те, що український народ веде визвольну боротьбу на національних принципах і впливає своєю боротьбою на інші народи, що також перебувають сьогодні в стадії «національної кристалізації, або що їх національний організм виказує потребу обнови».

Після 20-річного більшовицького ідеологічного пресингу на свідомість українського народу, духовно і морально знесиленого голодоморами, винищенням національної еліти, нав'язуванням фальшивих цінностей та ідеологій потрібно було прискорити процес духовного оновлення нації, її морального оздоровлення — «національний організм виказує потребу обнови».

Тому Теліга й поринає в цю буденно невиразну, здебільшого неефективну працю референта культурницької комісії ОУН-мельниківців, що не сумнівалася: лише відвага й мужність, віра й переконання, праця і самопожертва здатні очистити атмосферу національного життя від фальші, двоєдушія, морального фарисейства, почуття меншовартості, культурної маргінальності.

Олена Теліга згадує імена тих українців високої цивільної відваги, яких «партачі життя» ущемлювали недовірою і зневагою, страхом за своє благополуччя і гіркою отрутою пристосуванства. Боліло це на душі не їм, цим аморальним, безхребетним, цинічним «партачам життя», а гордим і незалежним лицарям національної честі й високої цивільної відваги — від Шевченка, Лесі Українки до Хвильового.

Не так тії вороги, як добрії люди

І крадуть жалуючи, плачучи осудять, —

журився гордий і самотній Шевченко. Микола Хвильовий «волів вибрати Творчу Смерть, аніж бездарне життя, — свідчить Олена Теліга. — І як правдивий, великий митець — він не помилявся. Вистрілом у свою голову він убив не лише себе. Він розстріляв однією кулею в багатьох серцях безвольну нерішучість і рабську покірність, яку розстрілював за життя словами».

Ця куля продовжує розстрілювати сумніви, вагання, нерішучість в душах української молоді. Інша куля, куля німецького фашиста, яка ввійшла лютневого ранку 1942 року в серце людини великої цивільної відваги і безкомпромісності Олени Теліги націлена й сьогодні в тих, хто ніяк не наважиться вирізнитися з суцільної маси лакеїв і злитися в братерському пориві зі своєю нацією.

Сірий натовп, похмурий натовп.

***

Чому ми у своїй державі не почуваємося людьми цивільної відваги, чому нас не тривожить оце «олив'яне лице юрби», чому ми, українці, дозволяємо, щоб нові «партачі життя» затискали нас в «олив'яних кліщах» байдужих до національної справи облич?

Наша громадянська пасивність, моральна знесиленість і духовна апатія є принадним грунтом для проростання новорабської психології, яка готова втішатися фальшивим блиском словесного торжества національних ідеалів, коли насправді ще так багато треба докласти сил і мужності, щоб постала українська Україна.

Можливо, пророчими є слова Олени Теліги:

Життя кружляє на вузькій межі

Нових поривів, таємничих кличів,

а ми їх не відчуваємо, заколисані здобутими перемогами, але не закріпленими у свідомості народу нашого, не визнаними ще тими, хто озирається, вагається і вичікує. Бо не утверджується національна ідея як морально і духовно мобілізуюча сила, консолідуюча український народ в єдину духовну і політичну цілісність, ідея, що збуджує енергію мас і спрямовує її на самореалізацію нації в своїй державності.

Микола ЖУЛИНСЬКИЙ,
народний депутат України,
академік НАН.

Маленька Надія

ПЕРЕД прилавком магазину вона гукає продавщицям: «Дівчата, ану ставайте навшпиньки! Я маленька!» Підібрати собі взуття дев'ятнадцятого розміру — тепер не проблема. Адже у дитячому асортименті є не лише сандалики. Гірше, коли по тобі хтось пройде в тролейбусі чи витріщиться на вулиці. Якщо надворі ожеледиця, вона все одно виходить із дому, їде на базар чи продає коло магазину, під домівкою, жувачки та цукерки. Ось так мешкає собі десь у Житомирі 38-річна Надія Шеремет, у якої, як сама каже, є один великий гріх — гординя.

Дитинство і салют

У школі вона мала за поведінку двійку. Повсякчас тікала за огорожу інтернату та ще й підбурювала на це інших. Якось у Луганську (спецшкола для дітей з вадами руху тричі змінювала адресу) дітей повели до театру. Аж ось чують — на вулиці салют почався! Усі бігом надвір, і Надя гайда за ними у збуджену юрбу! Одна жінка, зиркнувши на неї, з'єхидствувала: «І куди ще й воно лізе?»

— Я розумію, що іноді шокую людей своєю зовнішністю, — каже Надія. — Спочатку, коли мене зневажали поглядом чи словом, я ображалася. Потім це мене смішило, а тепер таких людей жалію.

До семи років вона ходила сама чи з костуром, допоки діти пару разів не збили її з ніг. Відтоді пересувається на возику. У квартирі все пристосовано до її зросту — вимикачі, світильники...

— Я могла б і тепер рухатися на милицях. Але тоді з мене десять потів сходить. Яка різниця — все одно маленька! Так принаймні нафарбуватися можу...

Перед закінченням інтернату директор викликав її до кабінету: «Ну що, випишемо тобі путівочку в будинок престарілих? Кому ж ти потрібна — до інституту дорога закрита, на роботу не приймуть...» А вона, вперта, — не хоче. Повернулася в село.

— За вдачею я оптиміст, лідер, бунтівник, одне слово — вредна, як на мене кажуть. Не люблю, коли мене доглядають. Удома пораюся сама: варю їсти, пилосошу, мию підлогу, перу. Хіба ось штори повісити складно. Чи перегорілу лампочку вкрутити. Та, зрештою, можна вилізти на стіл.

Згодом влаштувалася на фабрику «Житичі» у Житомирі в'язальницею-надомницею. У ті часи вдалося «вибити» автомобіль, навчилася його водити. Може б, і не поїхала зі своїх Сліпчиць, від матері, до міста, якби мала там хоч якусь роботу. І якби не зустріла його...

Кохання і папуги

Те, про що в юності могла тільки прочитати в книжках чи здогадатися, десь підгледівши за закоханою парочкою під березою, вона таки пізнала. У санаторії познайомилася з чоловіком, «афганцем», який мав нестрашне поранення в ногу і порівняно з нею був зовсім здоровий і майже атлет. Вийшла за нього заміж.

Постало питання: де їм жити? Надія поїхала до Києва, в Кабінет міністрів, просити в Житомирі квартиру. А там почула: «Навіщо ти заміж вийшла, якщо жити ніде?»

Квартири добилася. Шість років вони прожили разом. Усього було, а хорошого, каже, більше. Подорожуючи (об'їздила на своєму «Запорожці» майже всеньку Україну), вона бачила, як в інших містах інваліди мають свої товариства, асоціації. Загорілася цим сама. Зародила, згуртувала, створила, очолила... Однак круто повернула доля: своє ж дітище і розлучило її з чоловіком. Покохав він молоду дівчину-інваліда з цієї асоціації...

— Я не можу про нього сказати щось погане. Він бачив, яка я, і все одно прийшов до мене від іншої жінки. Рік ми жили без розпису. Я завжди казала, що він вільний у своєму виборі. Однак сам наполягав одружитися. Після розлучення два роки про мене ніхто не згадував. Хоча б хтось зателефонував і спитав, чи жива я. Маю на увазі інвалідів, яких сама ж гуртувала, підтримувала, які мені ближчі, ніж інші люди. Знаєте, до асоціації приходило багато людей, котрі шкутильгали чи мали на лобі чиряк, а працювати не хотіли, виправдовуючись, що вони, мовляв, інваліди. Якось познайомилася з одним чоловіком, котрий в аварії втратив вухо. У нього був такий стан, ніби відірвало півтулуба. Є такий вислів: буття визначає свідомість. У мене ж навпаки: свідомість визначає буття.

Людям (чоловікам і жінкам) вона не може простити одного — обману. Недавно познайомилася з чоловіком: бідкався він, що йому зле, що потребує допомоги, ніде жити... Повірила, дала притулок, ключі. А одного дня повернулася додому, гульк — гроші пропали!

Та незважаючи на це, деякі сусідки їй навіть заздрили. Бо вони, здорові, до сорока п'яти років не змогли знайти чоловіків, а вона, ось така, їх мала...

Тепер Надія живе сама з папугами. Десять кліток — і заняття якесь є, і веселіше, і, продавши пташку, щось до пенсії в 41 гривню 55 копійок буде. Може, боїться нового обману, чи що хтось «клюне» лише на її квартиру, чи знову обікраде її душу...

Тролейбуси й гості

Доки авто було на ходу, могла вибратися за якимось товаром в інше місто і на ринку щось уторгувати. Фабрика ж бо давно стояла. 14 років сиділа за кермом — і на тобі: потрапила в аварію.

— Тоді я мало не збожеволіла. Машина була для мене зв'язком із життям. Я втратила роботу в одній акціонерній компанії, куди насилу влаштувалася. Рік збирала на ремонт. Навчилася обходитися без хліба. Але ніколи не позичала грошей.

Свого «Запорожця» Надія відремонтувала, але на слизькій дорозі розбила його вдруге. За нинішніх цін вона тільки мріє його відновити. Пристосувалася їздити в тролейбусах. Сама залазить приступками. Якщо хтось місцем поступиться — сяде, а ні — поставить свого возика на бік і вмоститься на ньому. Бува, зайде на передній майданчик, а народ усе ломиться в двері:

— Та проходьте далі!

— Куди? Там каліка!

— А що вона там робить?

— Та біс її знає...

* * *

... На кухні навперебій щебетали папуги. Я не стала зупиняти хазяйку, яка намагалася пригостити гостю. Вона самотужки запалювала газ, запарювала заварку, спритно добиралися до плити через нехитрі пристосування — лавку, ослінчики, витягаючи з шафки паличкою філіжанки. А потім ми неквапно пили чай.

— Ось таке в мене буття, — мовила Надія. — Подій, мабуть, і на два життя вистачило б. Хтось любить на все нарікати... А мені цей бардак, знаєте, навіть подобається!..

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Андрія КАРДАША.

Житомир.

Одіссея французького маляра

ЯКОСЬ чернівецькі міліціонери побачили поблизу міської ратуші сплячого на лавці довговолосого неголеного чолов'ягу. Стражам порядку він видався бомжем. Але раптом незнайомець заговорив до них добірною французькою мовою. На щастя, один з міліціонерів зумів перекласти сказане. З'ясувалося: людина на лаві — громадянин Франції, художник.

Мсьє Франку, тридцятисемирічному романтику з Парижа, заманулося здійснити подорож шляхами відомого полководця давнини Олександра Македонського. Цей задум благословив сам Президент Франції Жак Ширак. Він дав спеціального листа, в якому просив можновладців країн, де мав побувати Франк, по змозі підтримувати мандрівника.

У Монголії художник вирішив відступити від маршруту і податися в держави, що входили до складу колишнього СРСР. Та в Росію йому не видали візи. Тому Франк рушив до середньоазіатських країн. Подорожував верхи на коні. Багато фотографував, малював, вів щоденникові записи, маючи на меті випустити в майбутньому книгу вражень від побаченого.

У Киргизії Франка обікрали. Забрали все до нитки: коня, фотоапарат, відзняті плівки. На щастя, залишилися документи та лист Жака Ширака. Добрі люди допомогли дістатися Грузії, а звідти Чорним морем — Одеси. В місцевій мерії подарували коня, дали грошей на дорогу.

З Одеси мандрівник узяв курс на Чернівці, бо планував побувати в Карпатах, щоб зробити замальовки тамтешніх ландшафтів. У дорозі потрапив під сильну зливу. Коня залишив в одному з буковинських сіл, а сам подався до обласного центру, щоб зустрітися з мером міста. Проте аудієнції не відбулося: Франк прибув сюди у вихідні.

Ось так він і опинився на лавці під мерією, де його й розбудили чернівецькі міліціонери. Під час інциденту до вартових порядку підійшли працівники художнього музею. Вони запросили незнайомця до себе в гості. Нагодували, організували теплий душ.

Пізніше таки відбулася зустріч мандрівника з головою міськради Миколою Федоруком. Відрекомендувавшись, Франк показав йому листа від Жака Ширака. На що міський голова сказав:

— Ми й без цього документа надали б вам допомогу. Адже гостинність — уроджена риса буковинців.

Микола Федорук посприяв, щоб мандрівного художника та його чотириногого друга відправили вантажною автомашиною до Івано-Франківська. А звідти, уже в сідлі іншого, більш витривалого, коня, подарованого прикарпатцями, він вирушив до Будапешта. За чотири місяці планує бути в Парижі.

— «Українці до сліз розчулили мене своєю душевною відкритістю й порядністю, — сказав на прощання французький мандрівник. — У книзі про мою одіссею вашій чудовій землі і вашим людям буде присвячено цілий розділ».

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Накував собі в кузні літа

Найстаріший мешканець Вінниччини Григорій Сторожук відзначив 106-й день народження. Секрет довголіття цієї людини, з густим сивим волоссям і козацькими вусами, важко розгадати: аж до виходу на пенсію Григорій Оксентійович працював ковалем у кузні рідного села Бугаків Немирівського району. «Отам, у кузні, і накував собі сотню літ», — жартує подільський довгожитель, якому так до лиця вишита сорочка. Гості просять іменинника щось заспівати. Він спершу всміхається, тоді стиха починає українську пісню. Каже, що саме пісня тримає його у цьому житті, у хвилини радощів і смутку вона — як бальзам для душі.

Колючі терна, на жаль, не раз траплялися йому на довгім життєвім шляху. Дуже болісно пережив Сторожук втрату двох синів. Протягом тижня отримав дві похоронки з війни: спершу на Василя, який поклав голову у Карпатах, а трохи згодом на Івана, життя якого обірвалося у Білорусії.

Відтоді, як батько перестав ходити до кузні, дочка Марія забрала його до себе у Вінницю. Пишається дід Григорій онуками. Надто Борисом: у 35-річному віці він зумів захистити дисертацію і став доктором медичних наук. До речі, друга онука, Людмила, також медпрацівник. Діти пішли стежкою матері, котра допомагала одужувати людям, працюючи в одній з лікарень обласного центру.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Точка зору

Електорат із сертифікатом, або Чи є майбутнє у паперової приватизації?

ЗГІДНО із Законом України «Про приватизацію державного майна» від 19 лютого 1997 року «кожному громадянину України надається право на безоплатне придбання частки державного майна на суму одержаного приватизаційного майнового сертифіката». А Конституція України каже: «Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності» (стаття 41). Конституція також передбачає, що «при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод» (стаття 22).

Як бачимо, приватизаційні права громадян чітко визначено законом і надійно захищено Конституцією України. Втім, протягом усього часу обігу майнових сертифікатів їхня номінальна вартість (сьогодні вона дорівнює 500 гривням) принаймні у 10—20 разів перевищувала їх ринкову ціну, майже 7 мільйонів сертифікатів залишаються невитребуваними, а 20 мільйонів сертифікатів лежать десь у шухлядах громадян.

Отже, держава не виконує свого зобов'язання щодо забезпечення майном проголошеної вартості сертифікатів. А мільйони громадян не бажають реалізовувати своє «звужене» приватизаційне право. За такої ситуації єдине, що можна зробити, не порушуючи законодавства, — це продовжувати термін видачі та обігу приватизаційних сертифікатів. Що час від часу і відбувається.

Приватизаційні сертифікати — це своєрідні опціони, або контракти, між державою і громадянами, які надають громадянам право на отримання акцій українських підприємств на певну суму у майбутньому. Головною особливістю цих опціонів є невизначеність терміну їх реалізації. З усього випливає, що легітимне завершення народної (безоплатної) приватизації можливе за умов забезпечення приватизаційних сертифікатів відповідною власністю. Єдиним критерієм виконання умов контракту з боку держави є практично 100-відсотковий обмін отриманих сертифікатів на акції підприємств, що підлягають приватизації. Припинення сертифікатної приватизації у будь-який інший спосіб обмежує конституційні права громадян і може стати предметом розгляду Конституційного суду України будь-коли, допоки діятимуть відповідні статті Конституції України. Тобто робити висновок про те, що «паперова приватизація» себе вичерпала, зарано.

Твердження про те, що в паперової приватизації є майбутнє, коли весь час кажуть про її завершення, може здатися дещо дивним. Проте цей прогноз має не лише правові засади. Головним чинником, що дає підстави вести мову про життєздатність паперової приватизації, є 20-мільйонна «асоціація» власників майнових сертифікатів. Та й кілька мільйонів громадян, які ще не отримали свої сертифікати, не враховувати теж не можна. Не кажучи вже про тих людей, які повною мірою взяли участь у приватизаційному процесі, але позбулися навіть формального права на отримання обіцяної частки державного майна.

Незабаром усі ці категорії громадян України перетворяться на «електорат». І можна передбачити, що обіцянка запровадити «справжню приватизацію» стане найпопулярнішою передвиборчою обіцянкою. Тут слід наголосити, що для проведення «справжньої приватизації» поки що залишається шанс на відміну, скажімо, від повернення знецінених заощаджень.

Протягом останніх шести років ми неодноразово аналізували перебіг приватизаційних процесів (див. «ГУ» від 31.1.92, 18.5.95, 5.6.96 і 26.2.97), тому лише зазначимо, що сьогодні в Україні бракує політичних та економічних умов для здійснення легальної приватизації, тобто приватизації згідно із законами про приватизацію. «Людина із сертифікатом» постає як інструмент у приватизаційних заходах, процес приватизації віднаходить альтернативні шляхи, а законодавство пристосовується до «альтернативної приватизації». В результаті маємо дискредитацію ідеї приватизації і згадану вище «асоціацію власників сертифікатів». Останнє означає, що джин вийшов із пляшки, але не поспішає виконувати бажання випадкового господаря. Звичайно, джинові можна й надалі втлумачувати: «Перемагає, хто вкладає!» — а можна створити йому умови, щоб він, тобто пересічний громадянин, сам усе зрозумів.

Принципово все дуже просто. Треба зробити так, щоб навіть високі посадові особи не називали майнові сертифікати «папірцями». Звісно, заборони та заклики тут не допоможуть. Тому потрібно, щоб номінал сертифіката викликав повагу в будь-кого, а кожний пересічний власник сертифіката міг розраховувати на отримання акцій, ринкова вартість яких була б не нижча за номінал сертифіката. Якщо не порушувати питання про сертифікатну приватизацію саме таким чином, то можна ще не одну «приватизаційну п'ятирічку» присвятити розробці теорій про «стратегічних інвесторів», «ефективних власників», «соціальний захист» тощо.

Із суто технічної точки зору народна приватизація —це перетворення 52 мільйонів громадян України на акціонерів тих чи тих підприємств. Чи стали більш як 20 мільйонів громадян, що взяли участь у процесі приватизації, справжніми акціонерами? Відповідь однозначна — ні. Хоча б тому, що багато громадян узагалі не отримали акції в обмін на свої майнові сертифікати. А так звані дивіденди — це лише, так би мовити, заохочувальні заходи адміністрацій підприємств. Найкраще це засвідчує практична відсутність ринку акцій приватизованих підприємств.

З другого боку, звичайний акціонер — це інвестор (індивід або компанія), який вкладає приватні грошові або матеріальні кошти в приватне підприємство (приватний сектор економіки). Він розраховує на прибуток і усвідомлює певний ризик, що завжди супроводжує інвестування. На відміну від цього акціонер підприємства, що приватизується за сертифікати, отримує акції буцімто даром, а відтак не є інвестором у звичайному розумінні. Все це було добре відомо на початку приватизаційного процесу. Але сьогодні очевидна відмінність безоплатної приватизації від інвестицій в економіку подається як несподіване відкриття, що зроблено в результаті п'ятирічних пошуків.

Щоб не плутатися у поняттях, підкреслимо: нормальна економіка передбачає наявність у ній приватного сектора. Якщо ставити за мету створення в Україні нормальної економіки, то без реальної приватизації швидке формування повноцінного приватного сектора української економіки неможливе. А відсутність приватного сектора унеможливлює природний інвестиційний процес. Саме на узгодження приватизаційного та інвестиційного процесів має бути спрямоване реформування економіки.

Сьогодні робляться спроби залучити іноземні інвестиції до «трохи приватизованої» економіки. Така економіка приховує в собі великий ризик для інвестицій. І іноземний інвестор потребує для себе спеціальних умов — податкових пільг, вільних економічних зон, концесій тощо. Тобто інтерес інвестора обмежується лише дешевою робочою силою. Як у будь-якій слаборозвинутій країні.

І, насамкінець, наголосимо, що в Україні ще зберігається унікальна можливість усе розділити і ні в кого нічого не забирати. Це був би і найкращий соціальний захист кожного громадянина, і максимальний зиск для всіх професіоналів приватизаційного мистецтва. Лише за цих умов і можливе піднесення економіки.

Сергій РОЖКОВ,
доктор фізико-математичних наук.
Київ.

Новітні технології

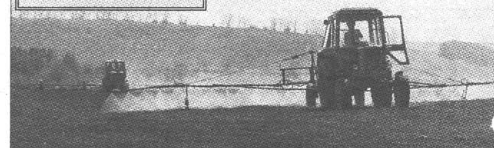

ПРОФЕСОР Ф. Паркет, член продовольчої сільськогосподарської організації при ООН, стверджував: тільки ренесанс аграрного сектора сприяє розвиткові промисловості, економіки, соціальним позитивним змінам. Спроби підняти промисловість без сільського господарства не дають результатів. Тому наше відродження, піднесення економіки і нарощування промислового потенціалу потрібно розпочинати з сільського господарства, зокрема забезпечення стабільності урожаїв.

Будемо високі врожаї мати. Треба про це лише подбати

Україна має близько третини найкращих чорноземів світу. Але врожаї в середньому в 2—3 рази нижчі, ніж в економічно розвинених країнах. Причин втрат багато. Та чи не основна — чітко виражений континентальний клімат. То люті морози і несприятливі зими, то жарке і сухе літо, то неспинні зливи або різкі температурні перепади — все це знижує врожайність.

Озимина вимерзає на мільйонах гектарів, що призводить до значних енергетичних та матеріальних затрат. Поле не обігрієш, але підвищити стійкість рослин можна.

Дослідження з кріофітофізіології (науки про життя рослин за від'ємних температур) допомогли визначити ті гени, що відповідають за низькотемпературну адаптацію, і з'ясувати, які біохімічні процеси відбуваються в ліпідній частині мембран за несприятливих умов. Унаслідок десятирічних пошуків знайдено речовини — кріопротектори —антиоксиданти і термоадаптанти, які підвищують морозостійкість рослин на 1—1,50 С. Продовження цих робіт сприяло б повному розв`язанню проблеми морозостійкості та забезпечувало б стабільну врожайність. Результати експериментів у НВО «Еліта» Сумської області довели: застосування кріопротекторів-антиоксидантів від 25 мг до 5—10 г на гектар збільшує також урожайність зернових на 3—6 ц/га. Весняні заморозки часто пошкоджують овочеві культури і квіти плодових дерев. Кріопротектори забезпечують морозостійкість розсади томатів, прискорюють достигання плодів. Термоадаптанти допомагають також уникнути впливу різких весняних холодів на абрикосові та персикові дерева протягом 10 днів від початку цвітіння.

Середній врожай картоплі в Україні близько 100 ц/га, а в деяких країнах — до 300 ц/га. Вона дуже чутлива до температурних перепадів. Адаптанти на 11—18 % підвищують валовий збір.

Рослини при обприскуванні кріопротекторамиліпше пристосовуються до змін довкілля. Енергетичні заощадження ідуть на підвищення врожайності.

Гіпоксія, недостатній кисневий режим грунту при перезволоженні через застосування важкої техніки, істотно знижує продуктивність рослин. Таких ущільнених грунтів в Україні — кілька мільйонів гектарів. Запропонована професором В. Малюком обробка насіння сполуками вагомо підвищувала врожайність в умовах гіпоксії. Прибавка зерна сягала 6 ц/га. Але дослідження, на жаль, припинено. У передових країнах, у тій самій Японії, США, Німеччині, застосовують усе, що може принести технологічну користь. А чому б не перевірити вітчизняні наукові розробки на сортодільницях? Усе має працювати на державу, на добробут народу.

Потенційна врожайність сільськогосподарських культур дуже велика. (Відомо, що озима пшениця Миронівська-808 на Пржевальській сортодільниці забезпечила збір зерна в 113 ц/га). Але вимушена адаптація до несприятливих умов середовища знижує її.

Термоадаптантів-кріопротекторів потрібно дуже мало. Вони діють адресно на обмінні центри рослин. Як добрива підвищили врожайність в історії землеробства, так і термоадаптанти сприятимуть подальшому зростанню продуктивності рослин.

Розробка рослинозахисних технологій сприятиме підвищенню і стабільності врожайності, а відтак —надасть нашій державі лідерство, економічні вигоди і авторитет.

Наскільки б країна не була багата мінеральними ресурсами, але згодом вони вичерпуються. Економічний аналіз, проведений академіком І. Юхновським, показав, що «пальне і метал нам стає вигідніше купувати за кордоном, якщо продавати туди продукцію сільського господарства». Тому потрібна національна, профінансована державою, науково обгрунтована програма для стабілізації врожайності в екстремальних умовах. До її виконання мають приєднатися фізіологи і біохіміки рослин, агрохіміки, фахівці з генної інженерії, метеорології тощо.

Ми надто багато втрачаємо через недооцінку науки. Наприклад, роботи професора М. Холодного, який працював в Академії наук, у нас було визнано шкідливими, фантастичними, що викликало відповідні адміністративні санкції. Після смерті вченого весь науковий світ визнав його ідеї й розробки. На їх основі за кордоном створили гербіциди та різні фізіологічно активні речовини. Купуючи їх за рубежем, ми потрапляємо і в економічну залежність. А могли б самі, шануючи інтелектуальну творчість, продавати і мати лідерство та авторитет.

Прогнозують, що кліматичні умови погіршуватимуться. Та досі у вищих аграрних закладах немає курсу лекцій із стабілізації високої врожайності за екстремальних погодних умов. І наявність науково-дослідного інституту з фізіології в поєднанні з агрохімією (а такий інститут раніше був в Україні) в аграрному університеті не лише підвищить якість підготовки фахівців, а й прискорить впровадження у виробництво наукових досягнень і нових технологій. Держава тільки виграє. А стабільна висока врожайність ініціюватиме розвиток переробної промисловості.

Маємо найбагатші чорноземні грунти, і за запасами мінеральних ресурсів посідаємо шосте місце у світі, а в Європі — перше. Використовуючи наукову творчість, впроваджуючи свої новітні технології, зможемо подолати кризу. А починати потрібно з відродження села, створення гідних умов життя і стабілізації високої врожайності за будь-яких погодних умов. Дорогу здолає той, хто йде.

Олег КОЛОША, доктор сільськогосподарських наук;
Володимир РЯБОКЛЯЧ, науковий співробітник.

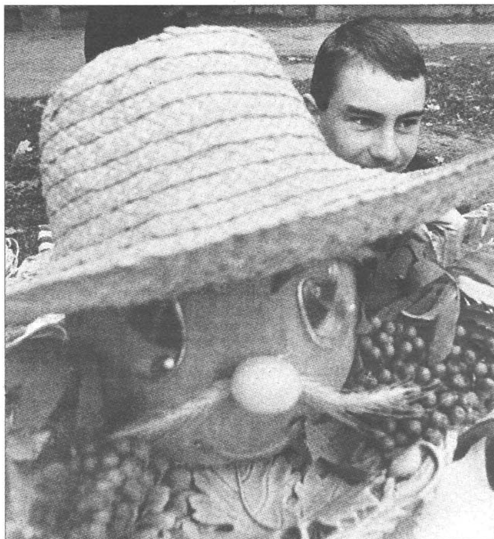

«Умань! Добра, ласкава Умань...»

Так писав про це місто Василь Симоненко. Умань та її красуню Софіївку не можна не любити. У цьому ще раз переконали уманці, святкуючи традиційний День міста, котрому за недавно виявленими історичними свідченнями, виповнилося півтисячі літ. Щоправда, місцеві краєзнавці переконані, що Умань набагато стародавніша, і продовжують пошук...

На урочистостях, як і годиться, звучали привітання, зачитувалися святкові телеграми. Навіть з моря, з ракетного корабля, що носить ім'я славної Умані, надійшов привіт.

Чи не найхвилюючішим моментом свята стала урочиста, просто неба, реєстрація шлюбу п'ятьох пар юних уманців. Наречених вітала вся Умань. Розчулені батьки міста подарували молодим сім'ям для «розведення» хатнього господарства по холодильнику.

А потім під оплески вийшло усміхнене щасливе подружжя з новонародженим сином на руках... Крихітний Ян виявився 500-тим юним уманцем, котрий з'явився на білий світ нинішнього року. Родину Збаравських привітали представники міської влади і вручили цінний подарунок. Відбулася урочиста реєстрація новонародженого.

Поздоровляли на святі і працівників центральної міської бібліотеки, котрій виповнилося цієї осені 100 літ. Привітали земляка-уманця, відомого дослідника Григорія Бевзя, котрий свою працю «Історія Уманщини» присвятив молодим сучасникам. Вшанували також лікарів, учителів, хлібопеків і... двірників. За підсумками конкурсу-огляду «Чисте місто» (до речі, такий огляд проводять в Умані систематично) кращим двірником року визнано сумлінну, працьовиту жінку, справжню патріотку свого міста Зінаїду Косу.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Хроніка. Факти. Події

● *Сянган*

Торгувати треба за правилами

Прем'єр-міністр Малайзії закликав лідерів країн, що розвиваються, «спільними зусиллями» домагатися запровадження міжнародних правил торгівлі валютою. Необхідно «зупинити неетичні й несправедливі валютні спекуляції», підкреслив він у промові на відкритті в Куала-Лумпурі конференції глав держав і урядів країн—членів «Групи-15». Махатхир Мохамад відзначив, що в результаті нинішньої регіональної валютної кризи державі Південно-Східної Азії «було пограбовано» на 20 відсотків їхнього національного багатства. Малайзійський лідер вважає винуватцем кризи західних «валютних спекулянтів».

● *Нью-Йорк*

Навіщо вислали американців?

«Обурливою і неприйнятною» назвав поведінку Іраку, що вирішив вислати з країни трьох американців — членів спецкомісії ООН, постійний представник США при ООН Білл Річардсон. Ірак, підкреслив Річардсон в інтерв'ю телекомпанії Ей-бі-сі, «нападає на систему ООН, міжнародне співтовариство». За словами постійного представника США при ООН, Ірак «припускається надто серйозних порушень резолюції Ради Безпеки ООН».

● *Пномпень*

Принца, схоже, пробачили

Голова Військового суду Камбоджі Ней Тол заявив про можливість «відкликання» кримінальних звинувачень проти колишнього першого прем'єр-міністра Камбоджі Нородома Ранарита, що перебуває у вигнанні. «Якщо це послужить інтересам народу, то в справі проти Ранарита можуть бути зміни», — сказав він. Судячи з повідомлень із Пномпеня, виступ Ней Тола — перша офіційна вказівка на відхід Пномпеня від попередньої непримиренної щодо принца позиції.

● *Бейрут*

Побомбардували на чужій території

Ізраїльська авіація завдала ракетного удару по південноліванській території. Як повідомив у Бейруті представник служби безпеки, два літаки ізраїльських ВПС бомбардували прилеглий до «зони безпеки» район Іклім ат-Туфах, де, як припускають, перебувають основні бази «Хезболлах». Ліванська ППО відкрила вогонь по літаках, примусивши їх віддалитися.

● *Прага*

Вацлав Гавел знову в лікарні

Президента Чехії Вацлава Гавела госпіталізовано в зв'язку з загостренням запалення легенів, яким він захворів минулого тижня. Незважаючи на активне бажання лікуватися винятково амбулаторно, президента було перевезено до празького військового шпиталю. Рішення про це було прийнято на екстренному медичному консиліумі.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

НАЙНИЖЧОЇ ТОЧКИ МИ, ЗДАЄТЬСЯ, ВЖЕ ДОСЯГЛИ.

Далі буде зростання, – вважають німецькі фахівці

МЮНХЕНСЬКЕ довірче товариство КПМГ консультувало підприємства і міністерства майже в усіх країнах СНД, проводило санацію і приватизацію фірм, знаходило інвесторів.

Від початку 1996 року разом зі своїм партнером «Агіплан» воно реорганізовує найбільше державне підприємство України — Південний машинобудівний завод «Південмаш» у Дніпропетровську. Як і чимало великих державних підприємств колишнього Радянського Союзу, «Південмаш» теж спочатку був заводом оборонної промисловості, розповідає журнал «Дойчланд». Спеціалізація — міжконтинентальні ракети. З часом він поступово почав виконувати й цивільні замовлення: випускав трактори,******* автобуси, вітряні турбіни, трамваї і навіть кухонні комбайни.

Після перебудови колишній військовий завод перетворився на високотехнологічне підприємство, що випускає обладнання для космонавтики. Ця діяльність «Південмашу» зацікавила західні фірми «Боїнг», «Даймлер Бенц Аероспейс». Але цивільні підрозділи заводу працювали надто непродуктивно.

Причини радники з КПМГ вбачають у недостатній конкурентоспроможності продукції і непродуманому розподілі фінансів. Відсутність збуту, маркетингу і фінансового планування поглиблює проблеми. Ще однією причиною є спільне використання обладнання різними підрозділами. Часто буває важко визначити, кому належать ті чи інші засоби виробництва. Це призводить до стримуваності потенційних партнерів, які очікують чіткого визначення об'єкта інвестицій.

Щоб збільшити привабливість підприємства, КПМГ розробило для «Південмашу» чітку організаційну структуру. Засоби виробництва розподілено між окремими відділами.

Державний контроль за космічним виробництвом залишиться. КПМГ пропонує запровадити холдинг з оперативною відповідальністю керівництва для

космічного кораблебудування і при цьому одночасно відокремити інші підрозділи. З цими самостійними одиницями зможуть тоді прямо співпрацювати західні партнери. «Південмаш» внесе у спільні проекти засоби виробництва: заводські цехи, частину обладнання і кадри, ноу-хау, а також необхідну техніку і стартовий капітал.

Важливо інтенсивно залучати український менеджмент у роботу над проектом і переконати керівників у необхідності докорінних змін. Вищі керівні кадри цілковито підтримують концепцію реорганізації. Тільки так вони зможуть здобути на урядовому рівні дозвіл на реалізацію проекту.

Економічна ситуація в Україні складна, але за умови західної підтримки реорганізація державних підприємств повинна вдатися. Здається, найнижчої точки економіка України вже досягла. В деяких галузях виробництво починає зростати. Друга за величиною країна Європи є перспективним ринком, на якому відкриваються великі шанси для західних інвесторів.

На знімках: міжконтинентальна ракета, яку колись випускав «Південмаш»; партнери (справа наліво): Карл Беннеке (КПМГ), Юрій Алексєєв («Південмаш»), Віллі Целлєрер (Агіплан).

КОРОЛЕВА ДУМАЄ ПРО ЗРЕЧЕННЯ

Світське життя

АУДИТОРІЮ пакистанських парламентаріїв обрала королева Великобританії Єлизавета II для висловлювань, що були витлумачені в Лондоні як натяк на те, що вона, можливо, обмірковує питання про зречення від престолу.

«Іноді мені здається, що світ змінюється занадто швидко для його мешканців, в усякому разі, для нас —старшого покоління», — заявила королева в Ісламабаді, де перебувала разом з чоловіком герцогом Единбурзьким з візитом з нагоди відзначуваного цього року 50-річчя незалежності Пакистану. Королева, котрій цього року виповнилось 71 рік, дала зрозуміти, що каже про молоде покоління британців і пакистанців, покликаних зміцнювати дружбу між двома країнами. За словами Бена Пімлотта, одного з біографів Єлизавети II, її заява відкрила тему, що перебувала до останнього часу в тіні.

Монархія, вважає Пімлотт, функціонує поза демократичними системами: ніхто не обирає суверена і ніхто не може усунути його. Однак власне королева, звертаючись до нації напередодні поховання принцеси Уельської Діани, говорила про «уроки» історії. Можливо, вважає її біограф, один із цих уроків полягає в тому, що перебування на посаді глави держави має бути обмежене в часі.

Букінгемський палац не балує британців зведеннями про стан здоров'я монарха, однак вважають, що Єлизавета II, яка посіла трон у 1952 році, почуває себе відмінно. Разом з тим її фізичне і психологічне навантаження, пов'язане з виконанням королівських обов'язків, залишається дуже високим.

Останні кілька років власне для королеви були особливо важкі. Зруйнувалися шлюби двох її синів, а саме спадкоємця престолу принца Уельського Чарльза. Загинула в автомобільній катастрофі в Парижі його колишня дружина принцеса Діана, яка здобула величезну любов британців. Спершу стримана реакція на це членів королівської родини викликала безпрецедентну критику на їхню адресу, безжальну і до королеви. Учасники опитувань громадської думки, що проводилися місяць тому, відкрито заявляли, що Єлизавета II втратила зв'язок з народом і не відчуває його настроїв. Більш як половина респондентів висловили думку, що вона має зректися престолу негайно або за три роки, коли їй виповниться 75 років, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Для прихильників монархії питання про зречення тривалий час залишалося «табу»: монарх має перебувати на троні до останнього подиху. Можливо, настав час змінити цю, за словами Пімлотта, «жорстоку доктрину».

Секрети спецслужб

Обережніше з японцями!

Токіо надавав Вашингтону інформацію, одержану японською військовою розвідкою під час загострення відносин Китаю з Тайванем у березні минулого року. Про це парламенту повідомив начальник управління з національної оборони Японії Фуміо Кюма.

Глава японського військового відомства дав зрозуміти, що національні «сили самооборони» надають Збройним Силам США розвідувальну інформацію на постійній основі. Зокрема, під час «війни нервів» між Пекіном та Тайбеєм японські збройні сили, як повідомила газета «Токіо сімбун», в інтересах США активно збирали інформацію про дії ЗС КНР.

Молодих сил тобі, ЮНЕСКО!

Світ цього тижня

ЧЕТВЕРТОГО листопада у світі відзначатимуть день створення ЮНЕСКО. Більш як пів століття тому, 1946 року, набув чинності статут Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (спеціалізований заклад ООН). Нині ЮНЕСКО об'єднує більш як 170 держав, зокрема й Україну.

Ця дата припадає саме на час між двома подіями у відносинах Києва з міжнародною організацією. У недалекому минулому — 29-а сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО у Парижі, в якій брав участь заступник міністра закордонних справ України Володимир Хандогій. А незабаром — офіційний візит генерального секретаря організації, іспанця Фредеріко Майора. Він, до речі, вже десять років поспіль очолює ЮНЕСКО, але 16 листопада в Україну прибуде вперше.

Цього тижня до приїзду високого гостя лише готуються, підбиваючи підсумки попереднього нашого співробітництва. Один з головних проектів ЮНЕСКО — програма «Чорнобиль». Вона передбачає, зокрема, соціальну реабілітацію людей, котрі постраждали від катастрофи.

Досить часто ми звертаємося до ЮНЕСКО за допомогою і з інших питань. Скажімо, на 29-й сесії Генеральної Конференції було прийнято рішення внести історичний центр Львова до списку культурної спадщини організації. Відтепер давнє місто охоронятиметься на міжнародному рівні.

У планах Києва також — звернутися до ЮНЕСКО за допомогою у реконструкції Михайлівського Золотоверхого собору.

Проте без проблем не буває. ЮНЕСКО переживає нині непрості часи, як і ООН загалом. Доводиться рахувати кожну копійку, тож чимало проектів залишаються нереалізованими, знов-таки через брак коштів. Подейкують, що ЮНЕСКО не обійдуть стороною реформістські починання нового генсека ООН Коффі Аннана. Це й зрозуміло: п'ятдесятирічна організація завжди змінювалася, прагнучи стати більш дієвою. Тож побажаємо їй у «день народження» молодих сил...

Надія БЕДРИЧУК.

Обласна рада підказує адміністрації. Поки що

(Початок на 1-й стор.).

Мова йде про пенсіонерів, які отримують на місяць не більш як 49 гривень, а нерідко навіть менше. І таких на Дніпропетровщині майже 830 тисяч — кинутих практично за межу виживання. Відомо, що за наполяганням депутатів Верховної Ради в Україні встановлено новий мінімальний розмір пенсій в сумі 70,9 гривні. Але уряд, і навіть Президент, а разом з ними і всі структури виконавчої влади заходилися стверджувати, що реалізувати це рішення не вдасться. А от Дніпропетровська обласна рада щойно на сесії справді запропонувала незвичайний і цілком прийнятний варіант, за яким не далі, ніж у лютому наступного року, є можливість доплачувати найзнедоленішим пенсіонерам щонайменше по 20 гривень щомісяця.

Отож сесія обласної ради і звернулася до Верховної Ради, Кабміну та Президента України з проханням дозволити здійснити на Дніпропетровщині свій експеримент. Адже все доконче обчислено й обгрунтовано економістами та юристами, підготовлено і відповідний законопроект, над яким ретельно працювали також депутатська група «Єдність» ВР України та фахівці партії «Громада». Пропонується, по суті, механізм, котрий водночас і оманливо-безплідну «паперову» приватизацію замінить нарешті тією, котра забезпечить жаданих і реальних власників. Для початку досить три-чотири великі та прибавливі підприємства області після «викупу» на компенсаційні сертифікати спільно з Фондом держмайна та Пенсійним фондом продати за «живі» гроші потужним промислово-фінансовим корпораціям чи об'єднанням. Отак і з'являться кошти, котрі дніпропетровці спрямують на доплату пенсій. «Створити цей прецедент в державі Дніпропетровська обласна рада готова і спроможна», — сказав її голова Павло Лазаренко.

Павло Іванович, власне, на цій сесії обласної ради і вів мову тільки про те, що не можна приречено пасувати перед труднощами і кризовими явищами, миритися з падінням та розвалом виробництва і зубожінням населення.

Сьогодні на Дніпропетровщині, скажімо, щовечора з 18 години села поринають у морок — відмикають електроенергію. А ви, радять селянам, переносьте або відміняйте вечірнє доїння корів. Невже це справді «єдиний» вихід зі становища, спричиненого дефіцитом енергоносіїв і особливо заборгованістю з оплатою за їх використання, до якого вдалася, не переобтяжуючи себе спробами негайно вживати якихось інших заходів, обласна держадміністрація? Хіба це не свідчить про її неспроможність вирішувати проблеми, котрі з'явилися зовсім не з вини того ж сільського населення?

Депутати Дніпропетровської обласної ради дійшли висновку, що тут даються взнаки так недоречно затіяний у державі перерозподіл постачальників енергетичного ринку і вочевидь втрачений механізм взаєморозрахунків за спожиту енергію. Тільки бездіяльністю та безпорадністю місцевої держадміністрації та інших структур можна пояснити те, що на Криворізькій теплоелектростанції створеного нині запасу вугілля —14 тисяч тонн — вистачає... на півдоби роботи. А ще два—три роки тому осінньо-зимовий запас становив не менш як 400—600 тисяч тонн. Нині старий досвід забуто.

Тому сесія обласної ради зажадала від усіх служб і підрозділів обласної виконавчої влади не безпорадно розводити руками, а врешті-решт продемонструвати, здатні вони чи ні винахідливо і результативно працювати в інтересах населення. У листопаді — на наступній сесії — буде зроблено остаточний висновок щодо цього. А відмикати до півночі села від електропостачання депутати просто заборонили. Одностайно. Так само одностайно вони висловилися і за проведення експерименту з підвищення пенсій. Бо по-іншому мислити й діяти сьогодні справді не можна. Обласна рада на Дніпропетровщині не збирається залишати на поталу своїх земляків.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Самотні татусі - не жінконенависники

Але батьківськими правами прекрасній статі не поступляться

ОДНА відома правозахисниця, проаналізувавши правовий статус жінки в Україні, дійшла цікавого висновку: коли хтось і зазнає дискримінації, то це чоловіки. Їх, мовляв, і треба захищати.

Узяти хоча б процедуру розлучення: здебільшого діти згідно з рішенням суду залишаються жити разом з матір'ю, яка (будьте певні!) за законом жіночої помсти докладе всіх зусиль, щоб син чи донька якнайшвидше почали кликати татком когось іншого або принаймні надійно забули риси обличчя свого першого і справжнього «фазера».

Узагалі роль чоловіка у вихованні дитини небезпечно нівельована, і, як вважає більшість чоловіків, у цьому винні самі жінки. Справді, коли навіть найкращому представникові сильної статі надто часто казати, що він — ніщо, той поступово звикатиме до цієї думки.

Жарти жартами, але дискримінаційне становище чоловіків змусило їх створити 1996 року українську Асоціацію мужніх татусів зі штаб-квартирою в Слов'янську Донецької області. Її президент — Євген Коновалов —неодноразово виступав громадським представником в суді під час розгляду «сімейних» справ, на його клопотання переглянуто не одне судове рішення. Так, мешканці Харцизька свого часу заманулося повернути собі дитину, котру вона покинула на тата відразу після пологів — на 5 таких важливих для малечі років. Ця не обтяжена материнськими турботами жінка ще й отримувала від держави допомогу — на малюка, якого не виховувала. Районний суд задовольнив клопотання матері, не зваживши на її аморальну поведінку, і відібрав дитину в батька. І лише завдяки втручанню «мужніх татусів» помилку було виправлено.

Звинуватити представників асоціації у жінконенависництві важко: у своїй діяльності вони керуються виняткового інтересами дитини, а тому в кількох аналогічних харцизьких справах «мужні татусі» були на боці матері.

У серпні цього року асоціація за підтримки Фонду «Відродження» провела міжнародну конференцію «Батьки-інваліди та журналісти за права дітей», на якій представники України, Молдови, Білорусі та Киргизстану вирішили створити Міжнародну асоціацію мужніх тат. Цікаво, що одним із головних завдань суто чоловіча організація визначила сприяння створенню повних сімей.

Окрім цього стратегічного завдання, ідей та планів в Євгена Коновалова — безліч. З його ініціативи місцевий фонд підтримки фундаментальних досліджень та освіти «Ноосфера» навчатиме дітей самотніх тат роботі з комп'ютером. Спільно з директором Слов'янського ліцею Ольгою Лещенко асоціація планує створити школу, де поряд з дітьми нових українців (фактично — їхнім коштом) елітну освіту здобуватимуть діти з неповних і не таких заможних сімей.

Іван ЛЕВЧЕНКО.

На знімку: голова Асоціації мужніх татусів України Євген Коновалов.

Трудящим - знання, бандитам - презервативи

ВІЛ-профілактика

ЩО має відчувати людина, яка одного ранку почула жахливе: «У тебе — СНІД»? Це все одно, що сказати: «Ти — тимчасово живий мрець». Для сім'ї, для коханих, знайомих і близьких і, зрештою, для суспільства. Цей проміжок між життям і смертю може тривати досить довго — до 12—15 років, але в деяких країнах вважають за краще його скоротити. В Ірані хворих на СНІД просто страчують — як злочинців, на яких лежить тавро великого гріха. В інших країнах іноземців, хворих на СНІД, можуть депортувати. Мені розповідали, як один ВІЛ-інфікований темношкірий студент був змушений переховуватися, щоб гостинні кияни не посадили його на літак до Африки раніше, ніж той захистить диплом. Скласти державні іспити хлопцю все одно не дозволили, мовляв, хворому освіта ні до чого.

Іноземцям надають довідки

За станом на 1 вересня в Україні виявлено більш як 24 тисячі ВІЛ-інфікованих, і щомісяця цей сумний реєстр зростає на 1000—1500 нових випадків. Обов'язковому тестуванню на СНІД підлягають усі іноземці, які їдуть до України на роботу чи навчання більш ніж на 3 місяці, а також усі наші співгромадяни, які повертаються з закордонного відрядження тривалістю більш як 12 місяців. Обов'язкове обстеження також мають пройти наркомани, повії та хворі на венеричні недуги.

Експерти з Ради Європи вбачають у цьому порушення прав людини, тому Національний комітет з профілактики наркоманії та захворювання на СНІД на чолі з Валерієм Івасюком розробив зміни до закону про запобігання захворюванню на СНІД. За новим проектом обов'язковому (читай —примусовому) тестуванню підлягатимуть лише донори. До речі, практично всі кошти, які виділяють на виконання Національної програми профілактики СНІДу, йдуть саме на закупівлю за кордоном високоякісного діагностичного обладнання та організацію безпечної роботи донорської служби. Те, що на відміну від Росії в нас досі не зафіксовано жодного випадку зараження під час переливання крові, Валерій Івасюк вважає головним досягненням у роботі комітету. Адже тільки за три останні роки з лав потенційних донорів було вилучено 1100 носіїв ВІЛ-інфекції.

Буде тобі й ванна, й метадон до кави...

Хоча «чуму XX сторіччя» вже не вважають хворобою гомосексуалістів та охочих до зілля (теоретично «підхопити» СНІД можна навіть у косметичному кабінеті), за статистикою близько 90 відсотків інфікованих —ін'єкційні наркомани.

Боротьба з незаконним обігом наркотиків у нас більше нагадує боротьбу з постраждалими, аніж зі справжніми злочинцями, які мають на цьому бізнесі шалені прибутки. Примусове лікування від наркозалежності фактично перетворюється на звичайне ув'язнення, а добровільне — на «викачування» грошей. Хоч би що там писали про прекрасні експериментальні клініки, де хворі оточені увагою досвідчених психологів та наркологів, де є все потрібне для успіху і навіть зайве і, головне, де за ці тридцять три задоволення не вимагають плати, насправді так звані «невеличкі добровільні пожертви» за двотижневий курс терапії в таких закладах сягають 200 доларів США і більше і ще не гарантують успіху.

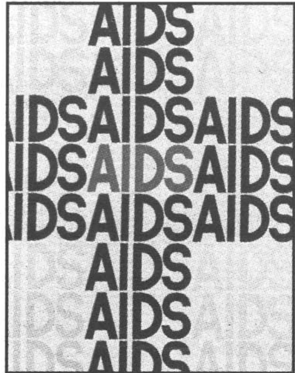

На Заході вже давно кинули спроби відвернути від шкідливої пристрасті тих, хто давно й надійно «сів на голку». Зрештою, вони свій вибір зробили. Для представників «груп ризику» споряджають так звані «метадонові автобуси» і забезпечують специфічний «сервіс на колесах»: безоплатні таблетки слабкого наркотика та презервативи, пересувний душ, одноразові шприци та голки, чистий одяг і навіть гарячу каву... Все це робиться не з милосердя, а щоб убезпечити суспільство від тих, хто опинився «за межею». Бо «межа» в цьому разі надто вже розмита...

Менше знаєш — спокійніше спиш

Про СНІД ми знаємо жахливо мало. На наукові дослідження, передбачені Національною програмою, за два останні роки не виділено жодної копійки. Найнадійнішим засобом захисту від інфекції досі вважається презерватив, хоча американські вчені припускають, що вірус-убивця здатен проникати крізь мікроскопічні пори в латексі.

Хай там як, а кращої за гуму «парасольки» людство ще не винайшло. З цим нарешті погодилось і МВС України, визнавши за в'язнями право на безпечний секс. Ідея зі створення в Одесі окремої в'язниці для ВІЛ-інфікованих могла не сподобатися тим-таки експертам з Ради Європи, тож від неї відмовилися. Чи скоро роздаватимуть кондоми в зонах та тюрмах, сказати важко, бо національне виробництво цих «запобіжників» ще не налагоджено. Та добре вже те, що найконсервативніше у ставленні до сексу відомство спромоглося глянути правді у вічі.

За прогнозами спеціалістів, в 2001 році Україна матиме 20 тисяч хворих на СНІД та більш як 200 тисяч ВІЛ-інфікованих. 15 тисяч з них загине. На думку Валерія Івасюка, державна антиСНІДівська політика не витримує критики. На інформаційно-профілактичні заходи Комітету виділяють копійки, а за показ єдиної телепрограми, присвяченої ВІЛ («Шанс на життя») та за соціальну рекламу телебачення вимагає чималої «компенсації». В результаті наші підлітки краще знають, де й почім можна придбати кубик «ширки», ніж про те, що можна «спіймати» разом із наркотичним кайфом.

Ганна РОМАНЦОВА.

Абзац з листа

Керувати державою мають добропорядні товаровиробники з чистими руками. Майбутнє України — в молодих руках.

Микола ЛИСТОПАД.

Дніпропетровськ.

* * *

Цікава акція — «Рекламна підтримка вітчизняного виробника». Реклама — рушій прогресу, а ПДВ — що? Душити податками й одночасно стимулювати рекламою —чи не садизм це?

А. САВИЦЬКИЙ.

Київ.

* * *

Нам запропонували зарплату шифером і цементом. І то добре, бо на Коломийщині до цього переліку внесли труни й ритуальні покривала. Певна річ, більшості з нас будматеріали не потрібні, але беремо, шукаємо покупців, перепродуємо дешевше, аби купили. Депутатам не платять збірниками законів?

Колектив Центральної районної бібліотеки.

Снятин Івано-Франківської області.

* * *

Як свідчить історичний досвід, кризу не можна подолати без згуртування нації на засадах високої моралі. Тому «Біблейський інститут» започатковує в Нікополі молитовний рух «За спасіння України». Ми не знаємо, чи були в Україні подібні ініціативи, але прагнемо, щоб у цей складний час рух став уседержавною справою. Закликаємо всіх громадян, насамперед вірних усіх конфесій, приєднатися до нас і кожного дня, хай би де ви були, о 7-й годині ранку та 9-й вечора молитися за Україну. Об'єднаймося в молитві!

Духовно-просвітницьке товариство «Біблейський інститут».

Нікополь.

Запитуєте — відповідаємо

1989 року уклав договір про добровільне страхування додаткової пенсії. Виконуючи свою частину договору, щомісяця протягом семи років вносив 52 карбованці 30 копійок. Принаймні п'ять перших років це були повноваговгі гроші. Інспекція державного страхування фактично відмовилася виконати свою частину договору, заявивши, що нині розмір моєї додаткової пенсії становить... 5 копійок на місяць. Важко не відчути цинізм цього пограбування: до смерті — а середній вік чоловіків в Україні дорівнює 62 рокам —додаткову пенсію ще не виплачують, а після смерті вже нікому платити, бо вона пожиттєва.

Андрій ЛУЦІВ.

Тернопіль.

Навіть «Оранта» не всесильна

Коли і як танули ваші грошики

Як повідомили в національній страховій компанії «Оранта», добровільне страхування додаткової пенсії проводять з 1988 року. Інфляційні процеси спричинили катастрофічне знецінення всіх заощаджень громадян. Тих, про які ми ведемо мову, теж. Збільшити розміри додаткової пенсії до рівня інфляції можна лише на підставі урядового рішення. Неодноразові пропозиції НАСК «Оранта» були відхилені Міністерством фінансів через брак коштів. Тим часом «Оранта» — правонаступниця Укрдержстраху і керується законодавчими актами, що були чинними в СРСР та діють сьогодні в Україні.

На прикладі п. Луціва ми можемо простежити шлях і зигзаги знецінення кревних внесків не одної тисячі громадян України. Відповідно до указів Президента України 1991-го та декрету Кабміну 1993 року йому належала компенсація в розмірі спочатку 40, а затим усіх 100 і навіть 200 відсотків від суми внесків на 1992 рік. Ці 40, 100 і 200 відсотків переоформили на новий договір страхування.

1994 року з метою подальшої компенсації указ Президента передбачив індексацію заощаджень у 2200 разів — із урахуванням округлення у бік збільшення до суми, кратної одному мільйону. На розмір проіндексованої суми провадиться видача компенсаційних сертифікатів. І термін їх видачі продовжено до 1 жовтня цього року. Такі сертифікати вільно обертаються та можуть бути використані для благородної ринкової мети — приватизації державного майна через центри сертифікатних аукціонів. Тож п. Луців отримав належні йому три компенсаційні сертифікати номінальною вартістю — «із урахуванням округлення» — аж 20 гривень! Відбулося це приблизно рік тому.

Ідемо далі. Указом Президента «Про реформу грошової системи України» з 12 листопада 1992 року припинено функціонування рубля на території України. У зв'язку з цим провели переоцінку активів і пасивів фізичних та юридичних осіб у співвідношенні 1х1. 50 додаткових пенсійних рублів почали дорівнювати 50 українським карбованцям. А минулого року відповідно до президентського указу введено в обіг національну валюту — гривню. Курс обміну: 100 тисяч карбованців — одна гривня. Отже, розмір додаткової пенсії втратив свою номінальну вартість, і «Оранта» навіть не може провести відповідну виплату, «бо — зазначає вона,— грошової одиниці, що відповідає 50 карбованцям, нема».

Будь-яка інша, крім зазначеної, індексація додаткових пенсій не передбачена. Є лишень Закон «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». Він передбачає поетапне повернення заощаджень: залежно від віку страхувальника, суми внесків та інших обставин, до яких можна віднести і проблеми з державним бюджетом.

«Після опрацювання урядом механізму відшкодування та виділення відповідних коштів», структурні підрозділи колишнього Укрдержстраху (читай «Оранта») розпочнуть роботу з її виконання.

Надія вмирає останньою. Шкода, що разом із громадянином.

Людмила ІВАНЕНКО.

Гримаси життя

Їдеш до банку — покажи ліцензію

Або йди пішки

НАШЕ підприємство здійснює роботи у сфері будівництва, на що отримано ліцензію. Для виконання цієї діяльності ми маємо власний парк автотранспорту й механізмів. Постає питання: чи потрібна нам ще одна ліцензія — на автотранспортні перевезення?

Коли перевезення не є окремим видом діяльності, а призначені для власних потреб (щоб успішно здійснювати той вид діяльності, що ним і займається підприємство), то вони не мають підлягати ліцензуванню.

Проте, всупереч логіці, на порушення Закону «Про підприємництво», Мінтранс затверджує своїм наказом за № 178 від 19.07.1993 року «Правила ліцензування перевезень пасажирів і вантажів автотранспортом», на підставі яких ліцензуванню підлягає все, що виїздить на дороги загального користування. За винятком сільськогосподарських підприємств, під час ліквідації аварії, підприємств охорони здоров'я, зв'язку, Міноборони, МВС, держбезпеки. Отже, будь-яке підприємство, що має хоча б один легковий автомобіль, яким перевозять працівників управління, котрі здійснюють, скажімо, банківські операції, підлягає ліцензуванню.

І цей, з дозволу сказати, акт благословляє Мін'юст 22.07.1993 року, після чого його беруть до виконання податкові служби України, а ДАІ знімає номери з автомашин, — цілковите свавілля.

Єдиний орган — Вищий арбітражний суд України відреагував на цю гримасу життя правильно. Своїм листом від 26.06.1995 року № 01-8453 роз'яснює:

«Відповідно до статті 1 Закону України «Про підприємництво» підприємницькою може вважатися тільки діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг і провадження торгівлі з метою отримання прибутку. В разі відсутності такої мети немає правових підстав вважати діяльність господарського суб'єкта підприємницькою.

Що ж до умов і правил ліцензійної діяльності із здійснення внутрішніх і міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом і контролю за їх дотриманням, затверджених наказом Мін'юсту України від 19.071993 року № 178, то арбітражному суду під час розв'язання спору слід застосовувати їх з урахуванням вимог статті 83 АПК України, згідно з якою в задоволеє ні вимог сторін слід відмовити, якщо ці вимоги грунтуються на підставі акту державного або іншого органу, що не відповідає законодавству».

Але кожного податкового інспектора і працівника ДАІ до суду не поведеш і завдані ним збитки не стягнеш! Належить внести до «Правил» доповнення: перевезення, що здійснюються підприємствами для власних потреб, не підлягають ліцензуванню.

І. ФІЛОНОВ,
генеральний директор товариства з обмеженою відповідальністю «Підряд».

Одеса.

Колізії

Вода, яка потребує жертв

Про перепади економічного тиску в Золотому Колодязі

НАШЕ колективне сільгосппідприємство розташоване на мальовничій півночі Донеччини в селі Золотий Колодязь, названому так за джерело, а в ньому холодну воду, що ломить зуби у найспекотніший день.

Але наша вода, наша слава й гордість, на превеликий жаль, завдає більше проблем, аніж тієї слави. Маючи величезний потенціал артезіанської цілющої багатокомпонентної води, наше господарство, перебуваючи в І-ІІ-ІІІ водозахисній смузі, не має можливості застосувати засоби хімічного захисту рослин. Отож урожайність щороку знижується. Ця заборона перетворила наше господарство на розсадник бур'янів, різновидів яких нема меж! Маючи лише борги й не маючи технічного забезпечення, самими агротехнічними засобами виростити високий урожай з низькою собівартістю у наших умовах практично неможливо. Ми розуміємо, що нам не дозволять вдатися до хімічного захисту рослин, але ж екологічно чиста продукція, мабуть, мала б і коштувати більше. А виходить навпаки. Так, півтора літра нашої мінеральної води «Золотий Колодязь» коштують 1 гривню 40 копійок, а літр молока — 20 копійок, то де ж логіка? Вартість зерна в нас і сусідів однакова. Але хтось таки повинен відшкодувати ті збитки: держава чи завод мінеральної води, а можливо, Добропільський міськводоканал?

Далі — більше. Маючи величезний потенціал артезіанської води, ми часто залишаємося без неї. Та ще й платимо за неї, як міські мешканці, а господарство — ще більше. Ставили лічильники води, та вони не витримують перепадів тиску. От і заборгувало господарство понад 50 тисяч гривень міськводоканалу, а чим розраховуватися, коли й так ледве кінці з кінцями зводимо. А все тому, що свого часу, коли готували документацію на будівництво водозабірника, не врахували потреби господарства на самостійне водозабезпечення — як не безплатно, то за мізерну платню.

Невже державі не потрібні роботящі люди і таке чудове село? Чи чекають, коли за борги господарство пустять з молотка?

Василь СОКІЛ,
головний агроном.

Золотий Колодязь Добропільського району Донецької області.

Кубок полюбляє сенсації

Кубок України. 1/16 фіналу. Матчі у відповідь: СК «Нікополь» — «Кривбас» — 3:1 (перший матч — 0:2). Пономаренко, 25, Скидан, 78, Шейхаметов, 112 —Вoскобойник, 94. «Десна» — «Металург» (Маріуполь) —3:2 (3:5). Овчаренко, 47, Атаманчук, 60, Коломієць, 69, з пенальті — Пушкуца, 10, Браїло, 24. «Чорноморець» — «Металіст» — 4:0 (2:2). Мглинець, 27, Шутов, 67, Камнєв, 73, Гусейнов, 77. «Зірка-НІБАС» — «Нафтовик» — 2:2 (1:1). Ралюченко, 3, Скиш, 10, з пенальті —Толстов, 25, Охріменко, 73. «Карпати» (Львів) — »Кристал» (Херсон) — 4:1 (4:1). Назаров, 15, Єфименко, 19, 83, Лапко, 64 — Петров, 62. «Фортуна» (Шаргород) — «Торпедо» — 1:1 (0:3). Бабійчук, 59 —Бондаренко, 90. «Ворскла» — «Шахтар» (Макіївка) —3:1 (2:1). Клименко, 25, Яремчук, 58, Хомин, 62 —Барабаш, 77, з пенальті. «Дніпро» — «Полісся» — 2:0 (0:1). Нагорняк, 65, 75. «Нива» (Вінниця) — «Прикарпаття» — 2:0 (0:2). За пенальті — 4:2. Пискун, 64, А. Корпонай, 82. «Таврія» — «Буковина» —1:0 (2:0). Веретенников, 71. ЦСКА — ЦСКА-2 — 1:2 (4:2). Цихмейструк, 3 — Дараселія, 66, 67. «Металург» (Нікополь) — «Нива» (Тернопіль) — 1:1 (0:4). Альошин, 89, з пенальті — Фокін, 88. «Металург» (Донецьк) — «Волинь» — 2:1 (0:0). Булгаков, Венглінський — Драницький, 19, з пенальті. «Металург» (Запоріжжя) — «Сталь» — 0:0 (1:0).

Перші матчі 1/16 фіналу: «Динамо-3» — «Динамо» (Київ) — 0:5. Шевченко, 5, 70, Калитвинцев, 9, 83, Белькевич, 72. «Явір» — «Шахтар» (Донецьк) — 3:3. Костюков, 38, Дем'янець, 50, з пенальті, Прохоренков, 75 — Жабченко, 20, Зубков, 25, Селезньов, 36.

Знову найнапруженішим був кубковий матч між «Десною» та маріупольським «Металургом». Як і під час першої зустрічі, тон задавали гості. Вже на 25-у хвилину цього разу підопічні Миколи Павлова вели 2:0. Деснянці в другому таймі безперервно штурмували ворота «Металурга» і вирвали перемогу. Проте для продовження боротьби за Кубок їм забракло одного м'яча.

А от «Нафтовик» з Охтирки, програючи в Кіровограді 0:2, зумів звести матч до нічиєї, що й дало клубові першої ліги перевагу за підсумками двох нічийних зустрічей. У гостях охтирці забили більше м'ячів.

Майже за однаковим сценарієм розвивалися матчі за участю лідерів першої ліги. У Вінниці «Нива» відіграла у «Прикарпаття» два м'ячі. Додатковий час — без результату, а серію пенальті вдаліше виконали господарі. А ось СК «Миколаєву» не пощастило: у додатковий час Воскобойник забив гол, який дав змогу «Кривбасові» відсвяткувати загальну перемогу.

Уважний вболівальник, мабуть, помітив, що ми не зазначили час, коли було забито м'ячі Булгаковим і Венглінським з донецького «Металурга». Річ у тому, що наші колеги повідомили: матч у Донецьку тривав 100 хвилин. А м'ячі за їхніми секундомірами було забито на 95-й і 97-й хвилинах. Проте, як відомо, час матчу контролює арбітр у полі. І до протоколу він напевне вніс інші дані...

Несподіваний результат було зафіксовано у Краснопіллі, де «Явір» приймав учасника розіграшу Кубка кубків — «Шахтаря» з Донецька. Гості, забивши три м'ячі у першому таймі, стали вважати, що перемога в них у кишені. І помилилися. На велику радість прихильників «Явора», котрі проводжатимуть своїх улюбленців на матч у відповідь, що відбудеться в Донецьку 24 листопада, з маленькою часточкою надії.

А справжня сенсація відбулася в Києві: молодші армійці «побили» старших. Щоправда, боротиметься за Кубок далі клуб вищої ліги, проте подвиг ЦСКА-2 має бути відзначено...

Ярослав СЕРГІЄНКО.

«Мерседес» – від Ілюмжинова

Уся Калмикія святкує вихід команди «Уралан» до вищої ліги чемпіонату Росії з футболу: указом президента республіки Кірсана Ілюмжинова четвер, 30 жовтня, було оголошено неробочим днем.

Удень колона уболівальників пройшла від столичного стадіону «Уралан» на головну площу Елісти, де футболістів вітали тисячі їх шанувальників, які з'їхалися з усіх районів Калмикії. А потім почалося вшанування «Уралана» в Палаці культури і мистецтва. 14 футболістам основного складу (здебільшого це «легіонери» з України та гравці, куплені в інших російських клубах) вручено ключі від автомобілів корейської фірми «Хенде», а головний тренер український Павло Яковенко одержав німецький «Мерседес-320».

Вручаючи подарунки, Ілюмжинов побажав ураланівцям нових перемог: у 1998 році стати чемпіонами Росії, а в 99-му — перемогти в Лізі чемпіонів київське «Динамо».

На знімку: Павло Яковенко.

З ворохтянських трамплінів не стрибають...

На зимових Параолімпійських іграх-98, які відбудуться 5-14 березня в Нагано (Японія), українські спортсмени будуть представлені у двох видах — лижних гонках та біатлоні. На старти вийдуть 12 атлетів, а всього до складу делегації увійдуть 24 чоловіка. Про підготовку збірної України, яка вперше візьме участь у «білих» Параолімпійських іграх, йшлося на засіданні Оргкомітету з підготовки та участі українських спортсменів в Олімпійських і Параолімпійських іграх, яке провів міністр Кабінету міністрів Анатолій Толстоухов.

Спортсмени-інваліди нашої країни успішно виступили на літніх Іграх в Атланті. Тепер не менші шанси відзначитися мають і представники зимових видів спорту. Про це свідчать результати їх виступів на спеціальній зимовій олімпіаді і чемпіонаті Європи з лижних гонок, де вони завоювали вісім золотих, шість срібних і дев'ять бронзових нагород. Проте численні проблеми, з якими стикається нині український спорт, не могли «не зачепити» й інвалідів. Учасники засідання підкреслювали необхідність вчасного фінансування підготовки спортсменів-інвалідів, забезпечення їх соціального захисту.

Було розглянуто питання підготовки до зимового сезону головних спортивних баз. Жодна з них, як з'ясувалося, не готова до проведення тренувальної роботи «стовідсотково». У скрутному становищі, наприклад, база «Авангард» у селищі Ворохті Івано-Франківської області. Унікальний комплекс трамплінів (на двох з них змонтовано наморожувальну лижню фінської фірми «Порка») є місцем підготовки збірної України зі стрибків з трампліна і лижного двоборства. Однак у результаті повені, що сталася в області, споруди бази потребують серйозного ремонту.

Хокей. Чергові матчі чемпіонату СЄХЛ київський «Сокіл» проводив вдома. Він приймав мінську команду «Юність», яка має задерикуватий характер. Кияни обидва поєдинки виграли — 4:0, 6:2. За втраченими очками вони — лідери турніру.

Наступні домашні зустрічі «Сокіл» зіграє 9—10 листопада в Льодовому палаці профспілок (вул. Мельникова, 46). Його суперник — інший київський клуб «Беркут ППО». Початок матчів о 13.00.

Но можно проще. Факсы Canon на простой бумаге

OFFICIALLY IMPORTED Canon

Факсы Canon на простой бумаге позволяют Вам легко и быстро, без предварительного копирования оригиналов, хранить и работать с полученными факсимильными сообщениями. В зависимости от Ваших потребностей, Вы можете выбрать одну из пяти предлагаемых моделей факсов Canon на простой бумаге.

Например, Canon MultiPASS 10 заменяет шесть традиционных офисных машин: компьютерный факс, факсимильный аппарат, работающий на обычной бумаге, телефон, пузырьково-струйный принтер, сканер и копир. Всё в одном устройстве. В стандартный пакет Canon MultiPASS10 также входит русская версия программного обеспечения «Canon Fax for Windows». За более подробной информацией обращайтесь к дилеру Canon.

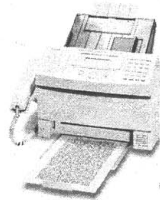

Canon MultiPASS 10 — это шесть в одном:
• Факс на простой бумаге • PC-факс • Телефон • Принтер • Сканер • Копир

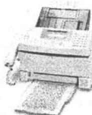

Fax B-110
- Пузырьково-струйная технология (BJ)
- Скорость передачи – 9 сек/страницу
- Быстрый набор – 70 номеров
- Память – 34 страницы
- Кассета для бумаги на 100 листов
- Встроенный цифровой автоответчик
- Трубка в комплекте

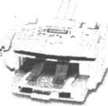

MultiPASS C30
- Пузырьково-струйная технология (BJ)
- Скорость передачи – 6 сек/страницу
- Быстрый набор – 116 номеров
- Память – 42 страницы (расширяемая до 138)
- Кассета для бумаги на 150 листов формата А4
- Трубка в комплекте
- Полноцветная печать
- Программное обеспечение «Canon Fax for Windows» (русская версия)

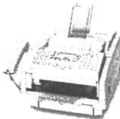

Fax L300
- Лазерная технология
- Легко заменяемый картридж
- Скорость передачи – 6 сек/страницу
- Быстрый набор – 120 номеров
- Память – 42 страницы (расширяемая до 138)
- Кассета для бумаги на 250 листов формата А4
- Трубка в комплекте

НОВИНКА

Fax L800
- Лазерная технология
- Легко заменяемый картридж
- Скорость передачи – 6 сек/страницу
- Быстрый набор – 200 номеров
- Память – 80 страниц (расширяемая до 592)
- Скорость печати – 8 стр/минуту
- Кассета для бумаги на 500+100 листов формата А4

АВТОРИЗОВАННЫЕ ДИЛЕРСКИЕ ЦЕНТРЫ: КИЕВ (044) BMS Trading, тел./факс: 564-9083/9039/9167. ETC, тел.: 224-7269/4991 224-4955, факс: 224-4955. ЭЛИКС-ЦЕНТР, тел./факс: 417-6603/6407/6128.
АВТОРИЗОВАННЫЕ ОПТОВЫЕ ПОСТАВКИ: КИЕВ (044) MTI, тел.: 478-0950, 477-3873.

Canon
Московское представительство
113054, Москва, Космодамианская наб., 52/3
Тел.: 258-5600. Факс: 258-5601

Арбітражний суд м. Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького,44 В) за заявою Державної податкової адміністрації у Дарницькому районі порушив справу №17/201 про визнання МП «Беркут» банкрутом (юридична адреса: Київ, вул. Академіка Горбунова, 2), р/р № 00180514 в Харківському відділенні Укрсоцбанку.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою державної податкової адміністрації у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/208 про визнання банкрутом ТОВ «Торговий дім «Ірвус-4» (юридична адреса: Київ-160, пр-кт Возз'єднання, 3); р/р 602505 в міському управлінні ПІБ.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Для того, чтобы продвинуться вперед, надо иметь стимул...

и банк!

Предоставляем услуги по покупке и продаже иностранной валюты на УМВБ и валютном рынке

Размещение на депозитных счетах денежных средств в национальной и иностранной валютах

Кредитование на выгодных условиях в национальной валюте, в т.ч. под залог ОВГЗ

Выполняем расчетное обслуживание в национальной и иностранной валютах

252087, г.Киев, ул.Ереванская, 1.
Тел.: (044) 242 06 07, факс: (044) 242 06 14

270104, г.Одесса, пр.Глушко, 29.
Тел.: (0482) 47 14 27

Лицензия НБУ на право осуществления банковских операций №123 от 26.12.96г.

ДЕНЬГИ НУЖНЫ ВСЕМ

КРЕДИТЫ для любых целей

Акционерный коммерческий банк «ПРАВЭКС-БАНК»®

ГЛАВНЫЙ ОФИС	(044)	573-84-41, 290-16-42, 261-02-33
СТАРОКИЕВСКИЙ	(044)	224-05-30, 225-50-91, 224-39-21
МОСКОВСКИЙ	(044)	264-74-50, 264-95-05, 267-33-78
МИНСКИЙ	(044)	432-79-58, 432-85-91, 432-79-59
КИЕВСКИЙ	(044)	554-76-48, 554-76-47, 554-76-46

Лицензия НБУ N7

---

19 декабря 1997 года по адресу: Донецк-55, ул. Горького, 163 (актовый зал техникума промавтоматики) с 12.00 до 17.00 состоится собрание акционеров ***ОАО «ПЭС-Энергоуголь»*** со следующей повесткой дня:

1. Отчет правления об итогах финансово-хозяйственной деятельности за 1996 г.
2. Отчет ревизионной комиссии по итогам финансово-хозяйственной деятельности за 1996 г.
3. Направление использования прибыли.
4. О внесении изменения в состав правления.
5. Изменения в уставе предприятия.

ІНФОРМАЦІЯ
про випуск акцій третьої емісії відкритого акціонерного товариства «Дніпрошина»

А. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Дніпрошина» (скорочено — ВАТ «Дніпрошина», надалі — Товариство) зареєстровано виконавчим комітетом Дніпропетровської міської ради народних депутатів 02.08.1994 р., реєстраційний № 521-АТ, свідоцтво № 05768898.

Місце розташування товариства: 320700, Україна, м. Дніпропетровськ, вул. Кротова, 24, тел.: (0562) 98—34—65, 98—39—85, факс 96—15—13.

Предмет діяльності:

виробництво пневматичних шин для транспортних засобів різного призначення та відновний ремонт використаних покришок;

випуск товарів народного вжитку;

надання платних послуг підприємствам, організаціям та населенню;

виготовлення гумово-технічних виробів різноманітного призначення;

виконання будівельно-монтажних робіт технічного та житлового призначення;

реалізація продукції особистого виготовлення;

здійснення різноманітної комерційної, науково-технічної та посередницької діяльності;

здійснення в установленому порядку зовнішньоекономічної діяльності;

реалізація на основі одержаного прибутку соціальних та економічних інтересів акціонерів і найманих працівників.

БАЛАНС, тис. грн.

АКТИВ	на 01.01.1997 р.	на 1.10.1997 р.
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи	235145,5	261368,44
2. Запаси і витрати	100026,4	106485,56
3. Грошові кошти та інші активи	49892,5	63327,71
БАЛАНС	***385064,4***	***431181,71***
ПАСИВ		
1. Джерела власних та прирівняних до них коштів	311718,5	365665,46
в т. ч. статутний фонд	20508,8	20508,82
резервний фонд	4156,5	7133,40
спеціальні фонди та цільове фінансування	80036,3	90305,64
2. Розрахунки та інші пасиви	73345,9	65516,25
БАЛАНС	***385064,4***	***431181,71***

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

тис. грн.

	на 1.01.1997 р.
1. Фінансові результати	
Обсяг реалізації продукції	538606,8
акцизний збір	5313,3
в т. ч. податок на додану вартість	40614,0
Витрати на виробництво реалізованої продукції	422170,9
Результат від реалізації продукції	70507,9
Доходи від інших реалізацій	484,1
Доходи від позареалізаційних операцій	4824,0
Балансовий прибуток	*75816,0*
2. Використання прибутку	
Платежі до бюджету	21715,1
Відрахування до резервного фонду	2480,6
Використано на:	
розвиток виробництва	9922,6
соціальний розвиток	9922,6
заохочування	14883,9
інші цілі	4488,0

ФІНАНСОВИЙ СТАН ВАТ «ДНІПРОШИНА»,

тис. грн.

	на 1.01.1997 р.
1. Обсяг товарної продукції	5154802
2. Обсяг реалізованої продукції	492678,8
3. Вартість основних засобів	443477,4
4. Оборотні засоби	100026,4
5. Балансовий прибуток	75816,0
6. Відрахування до бюджету	21715,1
7. Прибуток, що залишився у розпорядженні АТ	54100,9
8. Рентабельність продукції, %	18,3
9. Заборгованість:	
дебіторська	49466,7
кредиторська	67696,3

Дані балансу та звіту про фінансові результати за 1996 р. підтверджені аудиторською фірмою «Аудитконтакт», м. Дніпропетровськ.

На час емісії зареєстровано сповна сплачений статутний фонд у розмірі 20 508 818,64 грн.

Спискова чисельність працівників:
на 01.01.1997 р. — 7 599 чол.,
у тому числі службовців — 1 073 чол.,
на 01.07.1997 р. — 7 424 чол.,
у тому числі службовців — 1047.

Професійні дані про керівників:

Генеральний директор — Тютін В'ячеслав Олександрович. Освіта вища, кваліфікація — інженер-технолог з гуми, виробничий стаж — 40 років.

Перший віце-президент — головний інженер — Коваленко Володимир Ілліч. Освіта вища, кваліфікація —інженер-механік, виробничий стаж — 44 роки.

Головний бухгалтер — Міненко Валентин Якович. Освіта вища, кваліфікація — інженер-економіст, виробничий стаж — 42 роки.

Б. Ділова діяльність емітента

ВАТ «Дніпрошина» здійснює різноманітну діяльність, зокрема:

випускає шини, гумово-технічні вироби і товари народного вжитку;

укладає договори із споживачами на збут готової продукції та забезпечує їх виконання;

укладає договори з постачальниками на сировину і матеріали та контролює їх виконання;

здійснює фінансові операції;

займається поточним і капітальним ремонтом основних фондів;

виробляє для своїх потреб теплоенергоресурси (гарячу воду, перегріту пару, стиснене повітря);

займається добором та підготовкою кадрів, підвищенням їх кваліфікації;

займається удосконаленням рецептури гуми, конструкції покришок та технологічних процесів;

займається діяльністю соціально-побутового і оздоровчого характеру (утримання дитячого оздоровчого табору, профілакторію, культурно-спортивного комплексу, бази відпочинку та інш.).

ВАТ «Дніпрошина» має кілька виробництв із закінченим технологічним циклом, а саме:

виробництво масових шин;

виробництво великогабаритних шин;

завод гумово-технічних виробів;

цех мотошин і відновного ремонту покришок.

Асортимент шин, виготовлюваний Товариством, різноманітний і становить 72 типорозміри, що, враховуючи значні матеріало- і трудоємність, являє великий асортимент.

Виробництво основних видів продукції підприємства «Дніпрошина»

ПОКАЗНИКИ	Одиниця виміру	1996 р.
1. Виробництво шин, усього	тис. шт.	2446,6
у т. ч. для вантажних машин	-»-	868,7
легкових	-»-	1065,9
с/господарських	-»-	256,5
мотоциклів	-»-	255,5
2. Ремонт шин	-»-	47,8
3. Товари народного вжитку в діючих цінах	тис. грн.	97844,0
4. Товарна продукція:		
в діючих цінах	-»-	515480,0
у порівнювальних цінах	-»-	530608,0
5. Платні послуги населенню	-»-	4604,0

Права акціонера

Акціонер самостійно приймає рішення щодо своїх акцій.

Він має право:

продати акції за ціною, яку сам визначає;

подарувати акції;

передати акції у заставу;

призначити на свої акції номінального утримувача;

заповісти акції нащадкам.

Емітент під час додаткової емісії не користується послугами торговця цінними паперами.

В. Дані про емісію акцій

Рішенням дирекції і ради товариства (протокол засідання дирекції № 6 від 10 вересня 1997 р. і протокол засідання ради товариства № 6 від 11 вересня 1997 р.) за рахунок випуску простих іменних акцій статутний фонд збільшується на 6 836 108 грн.

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії — 6 836 108 грн., — у повному обсязі використати на розробку та освоєння техпроцесів випуску нових типорозмірів шин.

Запланований обсяг емісії — 6 836 108 грн.

Вид акцій — прості іменні. Привілейованих акцій немає. Номінальна вартість однієї акції — 9,16 грн.

Кількість акцій, що випускаються, — 746 300 штук.

Сума емісії — 6 836 108 грн.

Акції мають серію В. Номери акцій — 2 238 955 — 2 985 254.

Строки, порядок передплати та оплати акцій:

Початок передплати — 15 листопада 1997 р.

Закінчення передплати — 15 грудня 1997 р.

Форма випуску акцій — безпаперова. Акції існують у вигляді електронних записів на депозитному рахунку акціонера. На загальну кількість і суму акцій, що належать акціонеру, йому видається витяг з реєстру акціонерів.

Акції розміщуються за номінальною вартістю.

Акціонери-засновники мають першочергове право на придбання додатково випущених акцій, потім мають право учасники, після них — інші юридичні та фізичні особи.

У разі недосягнення або перевищення рівня оголошеної передплати її результати затверджують загальні збори акціонерів Товариства.

Метод нарахування і термін виплати дивідендів: з чистого прибутку за підсумками року після затвердження розміру дивідендів загальними зборами у визначений ними термін.

Виплата дивідендів, проведення операцій та депонування здійснюються за адресою: м. Дніпропетровськ, вул, Кротова, 24.

Перелік та результати попередніх емісій

Перша емісія акцій відбулася 02.02.1995 р., свідоцтво № 54/1/95 — 2 238 954 простих іменних акцій номінальною вартістю 75 000 крб. кожна.

Друга емісія — 14.09.1995 р., свідоцтво № 360/1/95 — 2 238 954 простих іменних акцій номінальною вартістю 916 000 крб. кожна.

Друга емісія була пов'язана зі збільшенням статутного фонду Товариства шляхом збільшення номінальної вартості однієї акції і не тягнула за собою збільшення кількості акцій. Акції першої емісії були конвертовані в акції другої емісії.

Отже, загальна кількість простих іменних акцій, випущених товариством, становить 2 238 954 шт., у тому числі у власності керівників — 13 424 шт. простих іменних акцій.

Чинники ризику у діловій діяльності емітента:

відсутність сировини та матеріалів, до 80 відсотків яких надходить з країн СНД;

неплатоспроможність покупців готової продукції;

підвищення курсу гривні до російського рубля;

політична нестабільність в Україні.

Арбітражним судом Чернівецької області (м. Чернівці, вул. Кобилянської, 14, 274010) порушено справу № 8-121-171/Б про банкрутство фермерського господарства Кушніра Бориса Івановича (с. Ржавинці Заставнівського району, р/р 405001 АПБ «Аваль» м. Чернівці, МФО 356464.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Державна податкова адміністрація в Новотроїцькому районі Херсонської області повідомляє, що арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 31/6-Б про визнання банкрутом торгового об'єднання агрокомбінату «Новотроїцький» (юридична адреса: 326660, смт Новотроїцьке, вул. Котовського, 4, р/р 000567101 у Новотроїцькому відділенні АК АПБ «Україна», смт. Новотроїцьке).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Одесской обл. возбудил дело № 4/186-Б по заявлению НАСК «Оранта» о признании банкротом КПСП «Черноморское» по адресу: с. Визирка Коминтерновского района Одесской области; р/с 00406912 в Коминтерновском отделении АКБ «Украина».

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять имущественные требования к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032, Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

У номер

● *Львів*

Допоможи собі сам

У Мостиській створена кредитна спілка «Щедрість», яка залучає вільні кошти громадян та підприємців. Членом спілки може стати кожний, хто сплатить 5 гривень вступних внесків і 10 гривень на рахунок. «Щедрість» уже надала кілька тисяч гривень позики жителям райцентру. Така форма взаємодопомоги зародилася в Галичині ще наприкінці XIX століття, після війни набула великого поширення серед української еміграції, а тепер знову повертається в Україну.

● *Харків*

До Нового року свічки не потрібні

На «темній карті» України кілька днів тому з'явилася ще одна світла пляма. У Харківському регіоні покінчено з деморалізуючим відключенням електроенергії. В усякому разі, запевняють керівники місцевого енергетичного відомства, до Нового року світло буде. Причому, якщо ситуація з оплатою за використані енергоносії не погіршиться, користуватися цим благом цивілізації харків'яни зможуть і в подальші місяці. Одержати додаткову електроенергію вдалося після того, як на Зміївській електростанції було введено ще один енергоблок.

● *Сімферополь*

Флоти підуть новими фарватерами

Біля південних берегів Криму у суботу завершилися перші україно-російські навчання «Фарватер миру-97», у яких брали участь 30 кораблів і суден, авіація і морська піхота МВС України і ЧФ Росії. Міністри оборони двох держав О. Кузьмук та І. Сергєєв, які спостерігали за перебігом маневрів на крейсері «Керч», були задоволені бойовою майстерністю військовослужбовців двох флотів. Моряки успішно виконали всі поставлені перед ними учбові завдання в рамках відпрацювання миротворчої операції з надання допомоги умовній державі «Ісландія». А глави оборонних відомств України і Росії тим часом підписали акти про закінчення поділу Чорноморського флоту.

Правління Національного банку України висловлює глибоке співчуття директору емісійно-кредитного департаменту ГРЕБЕНИК Наталії Іванівні з приводу тяжкої втрати — смерті її матері

ЛОГВИНЕНКО Галини Тихонівни.

Безсоння українського прикордонника на прокрустовому ложі державної безпеки

Сьогодні країна відзначає День українського прикордонника. Саме цього дня шість років тому Верховна Рада прийняла закони «Про державний кордон України» і «Про Прикордонні війська України». І розпочалося формування і становлення незмінного атрибуту державності і незалежності — кордону.

Слова дитячої колискової «... Прикордонник наш не спить, мирний сон охороняє, неба синього блакить...» досить образно ілюструють нелегку прикордонну службу. На одному з найдовших кордонів країн Європи — 8215 км — прикордонники охороняють від зазіхань державну безпеку України.

На жаль, ще є багато громадян нашої країни та сусідніх держав, «які чесно жити не хочуть» і прагнуть перетнути кордон у невстановлених місцях. Така зневага правил прикордонного руху карана. Злісні порушники цих правил — нелегальні мігранти. Вони завдають чимало клопоту охоронцям порядку на польській, словацькій, угорській, румунській та російській ділянках кордону. З початку року прикордонники заступили дорогу більш як 22 тисячам нелегалів, конфіскували близько 100 одиниць зброї, 2000 штук боєприпасів, 200 кг наркотичних речовин. Державі повернуто товарів і сировини на суму 10 млн. грн.

Не дає спати прикордонникам неспокійна ситуація в акваторії Чорного та Азовського морів, де промишляють охочі до незаконної ловлі — рибалки-браконьєри українські та іноземні.

Як засвідчила практика, один у полі не воїн, на кордоні — також. Визнаючи принципи цілісності своїх кордонів і не висуваючи претензій до інших держав, Україна прагне оформити законні стосунки з прикордонними сусідами для створення своєрідної прикордонної сім'ї. Адже сусідів за кордоном у нашої держави — сім.

Актуальним залишається ініціювання здійснення делімітації державного кордону з Росією, а також розмежування акваторій Азовського моря і Керченської протоки. А процес делімітації кордону з Білоруссю вже завершено підписанням договору «Про державний кордон України і Республіки Білорусь».

Провадиться оформлення південного кордону з Молдовою та Румунією. Цього року президенти України і Румунії завізували Договір про відносини добросусідства і співробітництва між країнами. Одна з його статей торкається безпосередньо кордону. В ній зазначено, що держави підпишуть окрему угоду про режим спільного кордону і розв'яжуть питання про делімітацію континентального шельфу та економічних зон в Чорному морі...

Як бачимо, Україна пропонує Європейському співтовариству зводити прозорі кордони з надійного оргскла правових договорів.

Ольга ВАУЛІНА.

Балакучий буквар

Надзвичайно захоплюючу електронну іграшку розробили і впровадили у виробництво інженери харківського заводу «Проммонтажелектроніка». Це щось середнє між букварем і елементарним комп'ютером для дітей дошкільного віку. Електронна книжка говорить приємним дитячим голосом відразу, як тільки її відкриєш. А варто лише пальцем доторкнутися до яскравих картинок, як вона запропонує потренуватися у додаванні чи відніманні, підкаже, як називається та чи інша літера, читається слово. Конструктори вважають, що для вдосконалення їхнього дітища немає меж. У майбутньому іграшка, напевно, зможе навчити малюків і рідній, і іноземній мовам. До речі, вона вже розмовляє українською, російською та аглійською.

На жаль, багатьом батькам такі розваги все ще не по кишені — 50 гривень то великі гроші, коли зарплату не платять місяцями. Втім, адміністрація заводу покладає надії на дитсадки, початкову школу, яким простіше придбати таку потрібну для інтелектуального розвитку дитини іграшку.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Ідеї Рузвельта і наше сьогодення

Вихід у світ нової книги часто порівнюють з народженням дитини. Нині таке порівняння стає все більш актуальним.

Нещодавно в Інституті міжнародних відносин відбулася презентація книги народного депутата України доктора економічних наук Валерія Коломойцева «100 дней президента Ф. Д. Рузвельта». Книги, яку можна назвати точним "попаданням у яблучко" сьогодення.

Як подолати кризову ситуацію в економіці нашої країни? Для багатьох це — питання, що стоїть в одному ряді з «бути чи не бути?», «хто винний?» і «що робити?». Можливо, у пошуках відповіді на ці одвічні запитання можна скористатися не традиційним у нас методом спроб і помилок, а вже нагромадженим у цьому плані світовим досвідом. Прикладом такого роду прототипної стежки може бути антикризова діяльність президента США Франкліна Делано Рузвельта за часів так званої «великої депресії» Сполучених Штатів у 30-х роках, вважає автор видання і проводить досить переконливі паралелі з нинішньою ситуацією в Україні.

Запрошені на презентацію гості, серед яких були керівник управління зовнішніх зв'язків адміністрації Президента України Володимир Огризко, заступник міністра закордонних справ України Антон Бутейко, голова профспілок України Олександр Стоян, голова Комітету Верховної Ради України з зарубіжних справ і зв'язків з СНД Борис Олійник, міністр інформації Зіновій Кулик, представники американського дипкорпусу в Україні, нарікали на те, що в шаленому ритмі повсякденного життя їм частіше доводиться читати документи, аніж книги, і висловили своє захоплення тим, що авторові вдалося знайти час для написання цього твору.

На презентації відзначалося, що політика Рузвельта, особливо щодо шляхів подолання труднощів у спільній роботі законодавчої й виконавчої гілок влади, ідеї консолідації суспільства, може бути зразком для політиків нашої держави.

Яна СТАДІЛЬНА.

Солодко жити не забориниш...

(Початок на 1-й стор.).

Згідно з науково обгрунтованими передбаченнями, вітчизняному товаровиробникові належало «видобути» 27 мільйонів тонн коренеплодів, а цукроварам — виробити більш як 3 мільйони тонн білого піску. Як завжди буває, з розподілом шкури невбитого ведмедя дещо поквапилися. Погода внесла свої корективи. Так само зробили свою чорну справу на шляху до великих солодких дивідендів звичні вже перепони усталеної системи — брак пально-мастильних матеріалів, техніки тощо.

За словами начальника управління сільського господарства Національної асоціації «Укрцукор» В'ячеслава Хіхловського, усе вирощене вже мало б перебувати на заводських кагатних полях. Натомість аграрники спромоглися накопати 13 мільйонів тонн стратегічного продукту. З такої кількості цукровари видадуть «на-гора» 1,5 мільйона тонн білого піску — якраз вистачить, щоб забезпечити внутрішні потреби. Аби гарантувати собі хоча б якесь солодке експортне життя, доведеться попрацювати. На думку експерта, якщо щодобова збиральна швидкість не впаде (вона дорівнює нині 27 тис. га) і якщо зважити на обсяги, які ще належить впорати (300 тис. га), бурякових обжинків варто очікувати 16 листопада. Вал солодкого піску, у кращому випадку, становитиме 2,2 мільйона тонн. За таких умов на зовнішній ринок піде 700 тисяч тонн цукру. Про продаж саме такої його кількості ведуться переговори між Україною та Росією. Щоправда, поки безрезультатні.

Але це — прикидки. Реалії — ось вони... Із 191 цукроварні виробничники підготували до сезону 184. Чотири зупинилися — нема мазуту. Тридцять п'ять простоюють через брак сировини. На решті життя ледь жевріє... На Борщівському заводі (Тернопільська область) коренів залишилося на дві доби. На цукроварні у Кам'янці—Подільському (Хмельниччина) за добової потреби 2,5 тисячі тонн на кагатному полі — 1000 [illegible]. Добуті коренеплоди, натомість, відлежуються на ланах, втрачаючи цукристість.

З фінансами, щоб переробники могли вчасно розрахуватися з аграрниками за здане, теж не все гаразд. Напередодні солодких жнив у Кабміні визріло рішення: надати задля цього цукроварням 300 мільйонів гривень кредиту. Насправді вийшло, як у тій приказці: обіцяв пан кожух дам — та тепле його слово. Як повідомив В'ячеслав Хіхловський, далеко не кожному підприємству банкіри погодилися позичати. Отже, загальна сума кредиту, на який зійшлися, становила 105 мільйонів гривень. А у підсумку банк «Україна» виділив заводчанам 30 мільйонів. Обіцяна величезна хмара перетворилася на хмаринку. Втім, твердять в асоціації «Укрцукор», підприємства вже на 43 відсотки розплатилися з сільгоспвиробником за сировину в межах квоти А (з якої виробляють солодкі кристали для внутрішнього споживання). Засоби розрахунків ті самі — насіння, пальне, добрива та інші ресурси.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251298.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Зам. 0311208.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.